Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy, jej mestských častí a všetkých Bratislavčanov vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.

Vychádzajú dvakrát v mesiaci v náklade 159 000 kusov. Registrované na KÚ Bratislava pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Štvrtok 4. októbra 2001

Redakcia:

Gorkého 6, 811 01 Bratislava Telefón a fax 5441 0028 www.bratislavskenoviny.sk E-mail: redakcia@ba-noviny.sk

Vytlačila Concordia, s.r.o. Do poštových schránok bratislavských domácností roznáša Surema, s.r.o.

Ročník IV. ~ Číslo 18

Budú vo voľbách len stranícki kandidáti?

BRATISLAVA

V závere septembra sa verejnosť dozvedela mená prvých kandidátov pre voľby do samospráv vyšších územných celkov, teda regionálnych parlamentov. V bratislavskom VÚC sa už vytvorili aj volebné koalície, ktoré by sa mali spoločne uchádzať o hlasy voličov. Všetko naznačuje, že o kandidátoch na poslancov a predsedu regionálneho parlamentu v Bratislavskom kraji budú opäť rozhodovať politické strany.

Kým vo vyspelých demokratických krajinách sa znižuje vplyv politických strán pri formovaní komunálnych a regionálnych samospráv, na Slovensku majú zatiaľ prevahu stranícki kandidáti. Kým napríklad v Kanade nemôžu politické strany nominovať kandidátov do lokálnych volieb, na Slovensku zatiaľ občianski a nezávislí kandidáti neboli veľmi úspešní.

V bratislavskom regióne už vznikla volebná koalícia štyroch menších politických strán - ANO, KDH, SMK, DS. O volebnej spolupráci uvažujú aj SMER a SDKÚ, ktoré by sa chceli pripojiť k existujúcej štvorkoalícii. Tá však s ďalším rozširovaním váha. Najvyššie volebné preferencie v Bratislavskom kraji má HZDS, ktoré sa zatiaľ nevyjadrilo, či s niekým vytvorí volebnú koalíciu. Väčšina politických strán totiž koalíciu s HZDS odmieta. Nie je však vylúčené vytvorenie koalície HZDS a SNS. Ostatné politické strany majú minimálnu podporu.

Otvorený zostáva aj výber kandidátov na predsedu samosprávy bratislavského VÚC, ktorého budú voliť priamo občania. Aj tu sa politické strany snažia vybrať svojich kandidátov, pričom zohľadňujú najmä stranícke záujmy. Štvorkoalícia ANO, KDH, SMK, DS navrhla herca Ľuba Romana, ktorý však nemá žiadne skúsenosti s komunálnou politikou. V SDKÚ o kandidátovi rozhodovali v primárnych voľbách členovia strany, ktorí sa rozhodli pre neznámeho Petra Gandla - priateľa kontroverzného námestníka bratislavského primátora Romana Vavríka. V primárkach SDKÚ tak neprešiel úspešný petržalský starosta Vladimír Bajan, ktorý má podľa prieskumov najvyššiu podporu Bratislavčanov a bol prijateľný pre všetky ostatné stredopravé politické strany. Nebol však prijateľný pre bratislavskú SDKÚ, na čele ktorej sú Vavrík, Filistein a Gandl. Kandidáta zatial' nenavrhli HZDS ani

Poslancov a predsedu samosprávy bratislavského VÚC nebudú voliť len Bratislavčania. Do regiónu totiž patria aj okresy Malacky, Pezinok a Senec. Aj preto sú volebné preferencie politických strán v regióne iné ako v Bratislave. Podľa posledného prieskumu by tu zvíťazila koalícia HZDS-SNS (33 %) pred koalíciou SDKÚ-SMER (24 %) a koalíciou ANO, KDH, SMK, DS (19 %). (brn)

Posledný septembrový víkend prialo počasie všetkým návštevníkom tradičných hodov - v Dúbravke, Karlovej Vsi a Ružinove. V Dúbravke deti i dospelých najviac zaujalo predvádzanie umeleckých remesiel.

FOTO - Jana Mišauerová

Vzniká projekt osvetlenia Dómu sv. Martina

STARÉ MESTO

V rámci dlhodobého programu svetelno-kinetických atrakcií v historickom jadre Bratislavy chce samospráva mestskej časti Staré Mesto realizovať projekt slávnostnej iluminácie Dómu sv. Martina. Zaoberá sa ním pracovná komisia, ktorú vytvoril starosta Andrej Ďurkovský.

Dóm sv. Martina je v panoráme Bratislavy rovnako významný ako Hrad a Hradný val. Veža konkatedrály predstavuje protipól Hradu z pohľadu od Slavína, ako aj z pravého brehu Dunaja. Koncepcia nasvietenia Dómu bude postavená na princípe väčšieho množstva menších osvetľovacích telies tak, aby bola zabezpečená

plasticita objektu a jeho fasád, ako aj dostatočná intenzita osvetlenia v rámci celkovej panorámy mesta. Ideový zámer projektu slávnostnej iluminácie vypracuje Mestský ústav ochrany pamiatok na základe zadania mestskej časti. Potom bude predložený na schválenie príslušným pamiatkovým úradom.

"Nasvietenie Dómu sv. Martina bude kľúčovým krokom k vytvoreniu večernej panorámy Bratislavy. Malo by tiež prispieť k celkovému oživeniu ďalšej časti pešej zóny v historickom jadre v okolí Dómu, ako je Rudnayovo námestie, Kapitulská a Panská ulica," povedal A. Ďurkovský. Prípravné práce projektu už začali v rámci nia. V okolí Dómu už správca osvetlenia spoločnosť Siemens - realizovala pokládku rozvodov elektrickej energie, ktoré bude možné využiť pre osvetľovaciu sústavu slávnostnej iluminácie. Budujú sa tiež nové svetelné miesta verejného osvetlenia na Rudnayovom námestí. V najbližších dvoch mesiacoch by mali konkrétnu formu iluminácie vyskúšať tzv. metódou modelovania priamo na objekte Dómu.

Podľa starostu A. Ďurkovského by Dóm sv. Martina mohol byť slávnostne vysvietený od septembra 2002 na záver staromestského kultúrneho leta. Na realizácii projektu chcú použiť združené finančné prostriedky verejného i súkromného sektora. (miv)

Mestská polícia bude v centre razantnejšia Na okresnej stanici mestskej polície Bratislava - Staré Mesto došlo pred Niš rozhovor centre mesta podarilo obmedziť ich výskyt. Na tie najfrekventovanejšie

modernizácie systému verejného osvetle-

Na okresnej stanici mestskej polície
Bratislava - Staré Mesto došlo prednedávnom k výmene na najvyššom
poste. Nového veliteľa Jozefa HITKU šasti sú bíme vše sa spýtali, s akými predsavzatiami prišiel do Starého Mesta.

- Chcel by som, aby v Starom Meste boli s činnosťou mestskej polície v prvom rade spokojní občania, mestská časť a magistrát. Hneď po mojom nástupe som všetkých podriadených požiadal, aby sa správali tak, aby sme ľuďom nedali dôvod na sťažnosti. Na druhej strane však budeme razantnejšie postupovať pri presadzovaní zákonov a verejného poriadku. Staré Mesto je v mnohom špecifickou mestskou časťou, kde sa najvypuklejšie prejavuje napríklad problém s parkovaním alebo pouličným žobráctvom. Ako chcete riešiť tento stav?

- Priority mestskej polície aj mestskej

časti sú v tomto smere jednotné. Urobíme všetko pre to, aj napriek zníženiu stavu pracovníkov, aby sme eliminovali javy, ktoré prekážajú obyvateľom a návštevníkom Starého Mesta. Príkladom je vypratanie bezdomovcov z hradného vrchu pred dvoma týždňami. Postupne

vrchu pred dvoma týždňami. Postupne by sme chceli zo stredu mesta vytlačiť také javy, ako je obťažovanie ľudí žobrákmi alebo bezdomovcami, aby sa centrum stalo slušnejším, útulnejším a pokojnejším pre všetkých, ktorí v ňom budú tráviť svoj voľný čas.

Problémom centra mesta sú aj vreckové krádeže napríklad na frekventovaných zastávkach autobusov...

- V tomto prípade nám pomohol kamerový systém, vďaka ktorému sa v

centre mesta podarilo obmedziť ich výskyt. Na tie najfrekventovanejšie miesta krádeží, ako je napríklad zastávka pod Novým mostom, posielame hliadky, aspoň v čase špičky, aby prítomnosť mestských policajtov odradila zlodejov. Cestujúci by tu mali hliadku vídať, najmä v čase popoludňajšej špičky, oveľa častejšie ako doteraz.

Mestskej polícii sa vyčíta aj niekedy zbytočné šikanovanie vodičov, pričom v oveľa závažnejších prípadoch polícia nezasiahne.

 Naše právne normy poznajú pojem väčšej či menšej spoločenskej nebezpečnosti. Chcel by som, aby z toho vychádzali aj príslušníci mestskej polície pri posudzovaní priestupkov a aby ich aj primerane sankcionovali. Vždy však budú musieť pracovať len v medziach zákona.
 Zhováral sa Milan Šeršík

Carlton otvorili, teraz sa dláždi Hviezdoslavovo námestie

STARÉ MESTO

V pondelok 1. októbra bol podľa prísľubu otvorený zrekonštruovaný hotel Carlton. Celkový dojem však kazí okolie hotela, ktoré ešte stále nie je v takom stave, ako by malo byť. Príčinou je úprava Hviezdoslavovho námestia, ktorá sa začala začiatkom leta. Nová dlažba už je pred vstupom do SND a postupne sa dláždi celý priestor pred Ganymedovou fontánou.

V súčasnosti na námestí pracuje minimálne 20 dlaždičov, ktorí podľa vkladačského plánu postupne vytvárajú ozdobnú ružicu a erb Bratislavy v priestore pred Národným divadlom. Uprostred ozdobnej ružice bude pod terénom vybudovaná stála kruž na upevnenie tradičného vianočného stromčeka. Prípadné nerovnosti v novej dlažbe sa budú hutniť valcom, len čo bude mať dlažba oporu zo všetkých štyroch strán. V plnom prúde je aj realizácia bazéna na 70 metrov dlhú vodnú plochu pred Pálffyho palácom. Kvôli ochrane koreňovej sústavy troch stromov organizácia stavby rozhodla o posunutí inžinierskych sietí, najmä kanalizácie.

Termín ukončenia prvej fázy rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia by nemal byť ohrozený. Napriek tomu, že začiatkom septembra sa dodávateľ stavebných prác dostal do dvojtýždňového meškania, námestie bude vydláždené po úroveň sochy P. O. Hviezdoslava okolo 31. októbra.

Zainteresovaní definitívne rozhodli o spôsobe prezentácie archeologického nálezu Rybárskej brány. Nález bude prezentovaný priamo na mieste vo forme šikmého preskleného otvoru v tvare valca s priemerom minimálne dva metre. Otvor nasvietia, aby umožňoval pohľad až do hĺbky 6 metrov na najatraktívnejšiu časť nálezu - zvyšky stredovekého muriva Rybárskej brány. V šachte bude zabezpečená permanentná cirkulácia a výmena vzduchu. Históriu a základné údaje o náleze bude obsahovať informačná tabuľka. Súčasťou tohto projektu bude označenie všetkých štyroch miest, na ktorých sa nachádzali pôvodné stredoveké brány do mesta, teda aj Michalskej, Laurinskej a Vydrickej brány. Starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský zadal grafické a informačné spracovanie Pamiatkovému ústavu v spolupráci s Fakultou architektúry STU.

V súčasnosti sa pracuje na spevňovaní stien výkopovej jamy. Tá bude čiastočne zasypaná, pretože ňou vedie plynovodné potrubie. Z bezpečnostných dôvodov nie je možné nechať plynovod v odkrytej výkopovej jame. Verejnosť však o prezentáciu archeologického nálezu na mieste určite nepríde. (miv)

Podoba športovej haly nie je ešte definitívna

PETRŽALKA

V júni sa v médiách objavili informácie o výstavbe športovej haly v Petržalke. Ozvali sa hlasy, ktoré túto iniciatívu uvítali a samozrejme také, ktoré s jej výstavbou nesúhlasia. Petržalskej samospráve vyčítajú, že chce opäť zhoršiť podmienky pre život Petržalčanov.

Už v roku 1999 sa uskutočnilo pripomienkové konanie k urbanistickej štúdii Chorvátske rameno - Zrkadlový háj, ktorá po schválení v miestnom zastupiteľstve slúži ako smerný a záväzný podklad pre ďalšie územné rozhodovanie v tejto lokalite. Podľa zástupcov petržalského miestneho úradu práve to mohla byť parketa pre tých, ktorí majú záujem ovplyvňovať veci verejné, prejavovať názor na dianie okolo seba. Vtedy sa však zapojili len dvaja. Táto štúdia okrem iného predpokladá využitie pozemku práve v dotyku križovatky Rusovská - Hálova na výstavbu polyfunkčnej športovej haly.

V roku 2001 sa obrátila na mestskú časť spoločnosť Redid so zámerom vybudovať tu športovú halu. Miestne zastupitel'stvo zareagovalo a schválilo dlhodobý prenájom uvedeného pozemku. V cene poslanci zohl'adnili nielen účel využitia pozemku - športové účely, teda nie klasická komerčná záležitosť, ale predovšetkým prísľub finančne sa spolupodieľať na riešení dopravy v danej lokalite. Vrátane vybudovania svetelnej križovatky Rusovská - Hálova, ktorú z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov Hlavné mesto SR Bratislava ako kompetentný orgán nie je schopné realizovať. Vybudovanie tejto križovatky je pre mestskú časť prioritou a je dôvodom na isté vyjednávania s prípadnými investormi v jej okolí. Okrem nájomnej zmluvy neprebehlo doposial' žiadne územné či iné konanie, ktoré by s definitívnou platnosťou hovorilo o veľkosti, rozmeroch, rozložení objektov či kapacite budúceho športoviska. Všetko je v štádiu rokovaní s investormi a prípravy potrebnej dokumentácie zo strany spoločnosti Redid.

Mestská časť a jej predstavitelia názory obyvateľov v prípade opodstatnenosti zohľadnia v ďalšom konaní v súlade so schváleným územno-plánovacím pod-

VZN o odpadoch stále pripravujú

BRATISLAVA

Na septembrovom rokovaní Mestskej rady hlavného mesta Bratislavy boli najdiskutovanejšími návrhy dvoch všeobecne záväzných nariadení o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi a nariadenie o miestnom poplatku za odvoz komunálneho odpadu.

Od januára budúceho roku začne platiť nový zákon o odpadoch, podľa ktorého obce preberajú doterajšie povinnosti pôvodcu odpadov a budú plniť povinnosti držitel'a odpadu. K obom navrhovaným dokumentom majú veľké výhrady najmä zo strany mestských častí. Tie sa týkajú predovšetkým problematiky motivácie obyvateľstva k separovanému odpadu a k jeho znižovaniu, tiež výšky poplatkov za odvoz odpadov, ako aj kompetencie hlavného mesta a mestských častí v tejto oblasti.

Projekt výstavby polyfunkčného objektu na rohu Kozej a Zochovej je odvážny

STARÉ MESTO

Na dolnom vyústení Kozej a Zochovej ulice, priamo oproti sídlu Najvyššieho súdu, by mala vyrásť nová polyfunkčná budova, ktorá by podľa autorov projektu mala nielen vyplniť priestor, v minulosti necitlivo narušený pri výstavbe Staromestskej ulice, ale aj ul'ahčit' priechod cez túto frekventovanú dopravnú spojnicu a poskytnúť priestory pre obchodné, reštauračné a oddychové služby pre verejnosť.

Najpozoruhodnejšie na tomto projekte je nepochybne práve zamýšľané premostenie Staromestskej ulice. Ide o riešenie, ktoré - ako zdôrazňuje autor celého projektu Peter Bauer - preferovali na základe historických podkladov aj mestskí pamiatkári. Projekt zároveň rieši aj súčasný nevyhovujúci stav podchodu, ktorý je často mimo prevádzky kvôli zatápaniu spôsobenému vysokým stavom podzemných vôd a nefunkčnému osvetleniu a neumožňuje bezbariérový prístup. Podchod by bol zrušený a nahradil by ho nadchod, ktorý by bol súčasťou polyfunkčnej

"Realizáciou takto poňatého projektu sa súčasné problémy s podchodom odstránia tým, že pravidelne zatápanú trasu pre chodcov presunieme z podzemia nad terén," uviedol P. Bauer. "Zároveň bude podzemná časť nového objektu riešená tak, aby drenážnym systémom a systémom regulácie hladiny podzemných vôd boli skonsolidované hydrogeologické pomery a hladina podzemných vôd sa stabilizovala tak, aby neohrozovala ani suterénne priestory susedných budov." Nový objekt by vzhľadom na okolitú zástavbu mal mať sedem podlaží, čím nadväzuje na susedné budovy na Zochovej a

Kozej ulici a zohl'adňuje aj architektonické dominanty okolitých verejných budov - kláštora kapucínov, budovy VŠMU, krajského úradu a Najvyššieho súdu. Dve podlažia by mali poskytnúť priestory pre služby určené širokej verejnosti - obchody, reštaurácie lekárske ambulancie, advokátske kancelárie, bankové služby a podobne. Projekt ráta aj s trojpodlažnými podzemnými garážami s kapacitou 164 miest, z ktorých časť by taktiež bola určená pre verejnosť.

Cez prízemné podlažie objektu by mala byť vybudovaná pasáž, umožňujúca bezpečný a pohodlný prechod z okolitých ulíc na zastávku MHD, do obchodných priestorov i k mimoúrovňovému priechodu. Spomenuté premostenie má mať tri podlažia, čím projekt zohľadňuje požiadavku, aby aj po výstavbe premostenia bolo z Hodžovho námestia vidieť na Bratislavský hrad. Prechod cez Staromestskú ulicu je riešený eskalátormi a ráta sa aj s výťahom pre imobilných spoluobčanov.

"Takto koncipovaný projekt odsúhlasili okrem Komisie územného a strategického plánovania hlavného mesta Bratislavy aj magistrát a mestská časť Staré Mesto vo svojich záväzných stanoviskách, ako aj ďalších 52 dotknutých inštitúcií," konštatoval P. Bauer. "Na tomto základe vydal okresný úrad stavebné rozhodnutie."

Bratislavčania sa zapoja do plaveckej štafety

BRATISLAVA

V stredu 10. októbra na plavárni Pasienky sa uskutoční medzimestská súťaž v plaveckej štafete na 500 x 100 metrov. V päťdesiatmetrovom bazéne si svoje plavecké schopnosti môžu zmerať všetci Bratislavčania bez rozdielu veku.

Začiatok štafety je o 9.00, koniec o 15.00. Každý z prihlásených plavcov musí zaplávať 100 metrov ľubovoľným spôsobom. Dosiahnutému času sa podľa vekových tabuliek pridelia body. Víťazom medzimestskej súťaže sa stane mesto, ktoré získa najviac bodov za 500 najlepších časov. Víťazné mesto získa putovný pohár Konta nádeje.

Každý plavec v pokladni plavárne uhradí štartovné 10 korún, ktoré sa po ukončení súťaže zašle na Konto nádeje. Účastníci súťaže - jednotlivci - získajú po doplávaní vstupenku na jeden voľný vstup na plávanie v čase pre verejnosť. Kolektívy do 50 osôb získajú jednu voľnú hodinu na plávanie v malom 25 metrovom výukovom bazéne a kolektívy nad 50 osôb získajú dve voľné hodiny na plávanie v malom bazéne. Kolektívnu účasť v súťaži (triedy, TJ, kluby...) je potrebné vopred nahlásiť, najneskôr však do 8.októbra, a dohodnúť si čas plávania u prevádzkára plavárne Pasienky na tel. č. 492 493 51.

V Dúbravke je nový Ekopark DÚBRAVKA

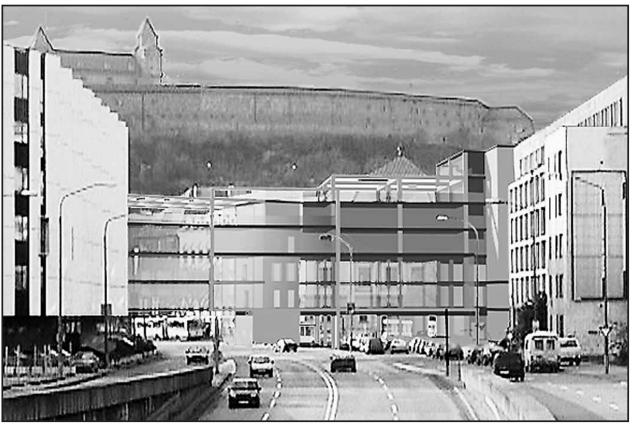
V Dúbravke vzniklo začiatkom leta nové ekologické stredisko - Ekopark, ktorý sa nachádza na konci Dúbravky pri sklade stavebného materiálu v bývalom hangáre pre bezmotorové lietadlá.

V Ekoparku je teplovodné slnečné zariadenie so sprchovacou kabínou, malá veterná a slnečná elektráreň s objektom pre akumulátory, malá komposáreň a hojdačky pre deti. Pokusne sú tu vysadené rýchlorastúce energetické dreviny a okrasné kríky a stromy pre bratislavské parky a sídliská. Upravená je aj plocha s nádobami na separovaný zber odpadov a trávnatá plocha pre loptové hry.

V rámci prvej etapy budovania Ekoparku je ešte plánovaná výstavba kotolne s kotlom na drevo a drevný odpad so splynovaním paliva, miestnosti pre tepelné čerpadlo, biologickej čističky splaškov, domčeka pre deti, lavičiek, objektu pre uskladnenie a triedenie PET fliaš. Perspektívne sa plánuje vybudovať výrobňu bionafty z odpadového fritovacieho oleja z domácnosti a stravovacích zariadení. drtiareň PET fliaš a plastov, výrobňu bioplynu z čerstvo pokosenej trávy, výrobňu ekobrikiet z polámaných a vyschnutých

Ekopark je otvorený od pondelka do soboty od 8. do 16. hodiny. Okrem návštevy môžete odovzdať aj prázdne PET fl'aše, baterky a vyradené pneumatiky. Prístup do strediska je z konečnej električiek, vedľa penziónu a skládky stavebného odpadu.

Predám 4 kuch. stoličky Nordisk z IKEA - brezová dýha/buk polročné, úplne v poriadku. Pôvodná cena 3990 Sk, teraz **2900 Sk / kus**. Tel. 5292 6024.

Projekt novej polyfunkčnej budovy medzi ulicami Kozia a Zochova ráta aj s premostením Staromestskej ulice. Pôvodne tu stáli pamiatkármi chránené objekty, ktoré mali byť zrekonštruované. Nový majiteľ - poslanec mestského zastupiteľstva Dušan Roman - ich však napriek prísľubu, že ich zachráni, dal jednoducho zbárať. Pri búraní zničil aj budovu na Kozej 5, VIZUALIZÁCIA - P. Bauer ktorá bola v dobrom stave. Na ruinách plánuje postaviť modernú polyfunkčnú budovu.

Odporcovia stavby majú mnoho výhrad vylučuje "dotvorenie druhej strany ulíc

STARÉ MESTO

Zámer vybudovať polyfunkčnú budovu na dolnom vyústení Zochovej a Kozej ulice, ktorej súčasťou by mal byť nadchod nad Staromestskou, kritizuje skupina odborníkov, ktorí poukazujú na zásadné nedostatky pro-

Patrí medzi nich Marián Minarovič, ktorý bol v 80. rokoch iniciátorom záchrany bývalého historického Michalského predmestia, Tatiana Štefanovičová, ktorá je mestskou konzervátorkou a členkou ICOMOS, bývalá hlavná architektka mestskej časti Staré Mesto Marta Kropiláková a bývalý hlavný architekt Bratislavy Peter Beňuška. M. Minarovič poukazuje na to, že jedným z výsledkov jeho petičnej akcie bolo aj vyhlásenie prvej pamiatkovej zóny (Centrálna mestská oblasť Severs), kde má stáť aj inkriminovaná novostavba. V zmysle prijatých dokumentov mali zostať zachované aj objekty na Kozej 3 a 5. Od roku 1990 mesto vypisovalo výberové konania pre túto lokalitu, boli však opakovane

zmarené. Čas plynul a chránený objekt na Kozej 3 chátral. "Nový, vybraný majiteľ nesplnil jednu zo základných podmienok zachovať kultúrnu pamiatku, ktorá sa zasanovala, pričom došlo aj k poškodeniu pamiatky na Kozej 5, ktorá bola dovtedy v dobrom stave. Dnes sú zasanované

Podľa uvedených odborníkov kvalitné dotvorenie miesta po sanácii je vhodné vykonať výstavbou novej maximálne 7-podlažnej polyfunkčnej budovy s fasádou na spojnici okolitých budov krajského úradu a VŠMU. Snahu vysunúť objekt až ponad Staromestskú vyvracajú takto: "Argument obnovy historickej štruktúry v prezentovanej podobe je zavádzajúci a sebazničujúci. Návrh s premostením Staromestskej nie je obnovou historickej štruktúry a likviduje už založenú novú uličnú líniu v smere Staromestskej ulice. Táto stavba by poškodila pohľady na dominantu Hradu a priľahlej zástavby. Nezodpovedá pôvodnej pôdorysnej stope, jej výškovému členeniu a nedáva predpoklad, ba priamo nadchodu v objekte ako bezbariérové riešenie tiež neobstojí. Pôvodnou požiadavkou bolo integrovať vyústenie podchodu do nového objektu, navrhované riešenie je len zmenou vertikálneho pohybu z úrovne "popod cestu" do úrovne "ponad cestu". Ako dodali, pôvodný projekt Ing. arch. Bauera bol bez dodatočného "zväčšenia" o 5-podlažnú časť až ponad Staromestskú bol v súlade s požadovanou reguláciou. Poukázali aj na to, že o projekte nebola žiadna verejná diskusia, čo aj primátor požaduje vo svojom stanovisku. Upozornili tiež na zistenie Pamiatkového ústavu, že z jeho pôdy odišlo právne neúčinné stanovisko a okresný úrad ho akceptoval ako podklad na vydanie "Územného rozhodnutia". Pamiatkový úrad vydá nové stanovisko. Územné rozhodnutie z 15. 8. 2001 nenadobudlo ešte právoplatnosť. Proti stavbe sa odvolali rehol'a kapucínov, Najvyšší súd SR a prednosta krajského úradu.

Zochova a Kozia. Argument umiestnenia

Zo Štefánky má byť čoskoro opäť kaviareň

STARÉ MESTO

Osud Štefánky, jednej z najznámejších bratislavských kaviarní, iste nenecháva ľahostajnými nielen obyvateľov Starého Mesta. Súčasný nájomca sľubuje, že by mala byť oživená už v budúcom roku.

"S rekonštrukciou kedysi slávnej kaviarne Štefánka začíname už v najbližších týždňoch, rozhodne ešte v tomto kalendárnom roku," uviedol Andy Hryc v mene spoločnosti Twisteak, ktorá je v súčasnosti nájomcom týchto priestorov. "Žiaľ, nájomcu priestorov, ako aj mestskú časť Staré Mesto zdržali zložité rokovania o dousporiadaní majetkovoprávnych vzťahov. Teraz je už všetko v poriadku a Bratislavčania sa môžu najneskôr do začiatku leta budúceho roku tešiť na oživenie kultovej kaviarne. Už máme spracovaný ideový a architektonický projekt, ktorý má všetky predpoklady vrátiť kaviareň do obdobia, kedy prežívala svoje najlepšie roky."

Ako ubezpečil, bude tu skutočne decentná kaviareň, a nie pub alebo čínska reštaurácia. Ostáva len veriť, že spoločnosti Twisteak jej zámery vyjdú.

Zastávky MHD ničia vandali

BRATISLAVA

Za katastrofálny stav mnohých zastávok MHD môžu vandali a nedostatok peňazí na ich opravu. V Bratislave je 430 prístreškov, z toho 143 osadila spoločnosť JCDecaux Slovakia, ktorá zabezpečuje aj ich údržbu.

Aj keď dopravný podnik investuje do prístreškov ročne státisíce korún, nedarí sa mu udržať ich v dobrom technickom stave. V roku 1999 investoval DPB do údržby zariadení na zastávkach 3 200 000 korún, minulý rok to bolo len 1 100 000 korún. Zastávky a prístrešky denne ničia vandali, typickým znakom ich vyčíňania sú poškriabané nátery, posprejované steny, porozbíjané sklenené výplne a zničené označenia. Len zasklenie výplní na prístreškoch v uplynulých dvoch rokoch stálo 800 000 korún. Nedávno nainštalované nové zastávky v Rači a Dúbravke boli do troch dní zničené. Podľa informácií z Dopravného podniku sa vandali najčastejšie zameriavajú na zastávky v Starom Meste, Petržalke a Karlovej Vsi. Najčastejšie sú ničené zastávky a prístrešky MHD v blízkosti škôl, internátov a najmä v blízkosti diskoték. (brn)

Technická ústredňa pôšt obsadí pozície

vedúci finančnej učtárne

Požadujeme:

- VŠ vzdelanie
- znalosť podvojného účtovníctva • prax v odbore najmenej 3 roky
- technický pracovník oddelenia automatizácie a informatiky

Požadujeme:

- VŠ alebo SŠ vzdelanie so zameraním elektrotechnika, informatika a pod.
- prax a zručnosť s HW PC techniky Pracovná náplň: správca siete LAN, údržba SW (Windows, Internet, Linux), HW (oprava a kompletizovanie PC), práca s databázami

Písomné prihlášky spolu s profesijným životopisom zasielajte najneskôr do 1 týždňa od uverejnenia nzerátu na adresu:

Slovenská pošta, š.p. Technická ústredňa pôšt Kukučínova 52, 831 03 Bratislava 3 email:sekretariat@tup.slposta.sk

Predimenzované stavby kazia vzhľad mesta

STARÉ MESTO

Stavebné pozemky v okolí Slavína patria medzi najatraktívnejšie v celej Bratislave. Po dlhom období, keď boli možnosti výstavby na tomto území obmedzené, sa tu rozbehla čulá stavebná aktivita, ktorá neraz vyvoláva rozpaky až údiv.

Analýza, ktorú vypracovalo magistrátne oddelenie rozvoja mesta, ukazuje, že prinajmenšom v niekoľkých prípadoch realizácia výstavby niektorých objektov vykazuje odlišnosti oproti pôvodnej dokumentácii, ktorú posudzovali odborné útvary magistrátu Bratislavy. Vari najznámejšou z týchto stavieb je vyhliadková reštaurácia a hotel Vinkáda. Rekonštrukcia stavby sa začala pripravovať ešte v roku 1992, keď autor pôvodnej architektonickej koncepcie prof. Svetlík vypracoval štúdiu prestavby jestvujúceho objektu vyhliadkovej reštaurácie Rotunda. Mesto súhlasilo, v roku 1994 sa vymenili majetkovo-právne vzťahy a nový vlastník sa snažil o veľkorysejšiu prestavbu a prístavbu. V nasledujúcich rokoch došlo k ďalším zmenám stavby, pričom zo strany Ulice Na Slavíne mala dve nadzemné podlažia a zo strany Mišíkovej ulice tri. V roku 1998 bola

odsúhlasená ďalšia zmena stavby, pričom sa zo strany Ulice Na Slavíne objekt zvýšil o jedno nadzemné podlažie. "Súčasná podoba rozostavanej stavby s ďalším zrealizovaným podlažím nebola konzultovaná s odbornými útvarmi hlavného mesta a ani nie sú mestu známe k tomu relevantné rozhodnutia stavebného úradu," uvádza sa v analýze oddelenia rozvoja mesta.

Nie je to jediný prípad, keď stavebník prekročil pôvodné, mestom posudzované zámery. V spomenutej analýze sa možno v tejto súvislosti dočítať napríklad o trojgeneračnom rodinnom dome na Novosvetskej ulici (investor: Eastron), ktorého podoba je podľa analýzy "podstatne odlišná, než ku akej mesto dalo súhlas". Má o jedno nadzemné podlažie viac a architektonicky inak je riešené aj zastrešenie. Podobná situácia je aj v prípade rozostavaného rodinného domu na Ulici francúzskych partizánov (investor: Polyinvest), ktorého pôdorysný záber je rozsiahlejší, než sa predpokladalo. Ani v jednom z týchto prípadov dokumentáciu k týmto zmenám hlavné mesto neposudzovalo.

Ďalší rodinný dom na Novosvetskej ulici (investor: konôpka) bol podľa analýzy dokonca postavený nelegálne a stavebný úrad túto stavbu povolil až dodatočne, bez súhlasu hlavného mesta i mestskej časti Staré Mesto.

Ešte pozoruhodnejším prípadom je dvojgeneračný rodinný dom s ateliérom (investor: Dodok), ktorý vyrastá na Pažického ulici.. Výstavba rodinného domu je podľa analýzy v rozpore s územným plánom, napriek tomu sa začala. Vlani v decembri protestoval proti výstavbe aj britský veľvyslanec, primátor požiadal prednostu miestne príslušného okresného úradu o zabezpečenie právnych krokov na zastavenie výstavby a mesto vydalo nesúhlasné záväzné stanovisko k dodatočnej legalizácii stavby. Odbor životného prostredia Okresného úradu Bratislava I vydal rozhodnutie, ktorým nariaďuje odstránenie stavby, Stavebník sa odvolal na Krajský úrad, ktorý rozhodnutie okresného úradu zrušil a vrátil vec na nové konanie. Stavebník potom zvýšil tempo ukončovania stavby.

Analýza nastoľuje viaceré otázky, najmä v tom smere, či budú takéto stavby precedensom pre ďalších stavebníkov a najmä - ako si môže v takýchto prí-

padoch pomôcť samospráva. Chcú obnoviť kaviareň Au Café v Petržalke

PETRŽALKA

Zámer obnoviť kedysi slávnu kaviareň Au Café na pravom brehu Dunaja, ktorej história siaha až do roku 1827, existuje už niekoľko rokov. V týchto dňoch opäť nadobúda reálnejšiu podobu.

"Je to už dlhší čas, čo sa mesto prostredníctvom iného subjektu pokúša realizovať obnovu Au Café," uviedol vedúci magistrátneho oddelenia správy nehnuteľností Juraj Kočan. "V roku 1995 bola uzatvorená nájomná zmluva s pánom Františkom Heffnerom, ktorý mal v úmysle túto obnovu realizovať. V zmluve boli dané podmienky aj termínové ohraničenia (zo strany mesta), dokedy sa má stavba ukončiť. Keďže nenastalo naplnenie ustanovení zmluvy, hlavné mesto od nej odstúpilo s tým, že podľa príslušného ustanovenia zmluvy prešlo vlastníctvo toho, čo už bolo vybudované, na hlavné mesto."

Prednedávnom sa našiel nový záujemca o realizáciu obnovy Au Café. Podľa J.

Kočana mesto s ním dohodlo postup, ktorý by mohol viesť k skutočnej realizácii obnovy tejto bratislavskej legendy. "Podľa informácií, ktoré sme dostali od zástupcov tejto spoločnosti, ešte v tomto roku majú zabezpečiť financovanie stavby objektu a zdá sa, že obnova bude úspešne realizovaná do konca," konštatoval. Ako dodal, existuje štúdia, ktorá nadväzuje na historický objekt, teda nová stavba by mala vyzerať tak ako pôvodná Au Café.

Len máloktoré reštauračné zariadenie sa môže pochváliť takou dlhou históriou ako Au Café. Otvorili ju v máji 1827 pri vyústení pilótového mosta ako mostovo-mýtny hostinec. V roku 1857 sa stal vlastníkom objektu istý Roth, ktorý ho v roku 1871 predal Františkovi Pohlovi. Neskorší užívateľ Anton Apfel zriadil v 90. rokoch 19. storočia v Au Café aj reštauráciu. V roku 1896 ju odkúpil Karl von Palugyay s manželkou Antóniou Colloseus. Práve oni uskutočnili veľkú prestavbu objektu, rozšírili priestory a dali vystavať aj presklenú terasu a verandu. Z Au Café sa stala honosnejšia reštaurácia. Po zrušení pilótového mosta cez Dunaj však začal jej význam upadať.

V roku 1918 sa majetok previedol na firmu Wollner Grossner a súčasne sa majitel'om stal Bratislavčan Otto Kolln, ktorý vytvoril v Au Café honosný lokál. Ani jeden z dovtedajších majiteľov neposkytol tomuto podniku takú noblesnosť na úrovni veľkomesta ako práve Kolln. Neskôr však prišiel žalostný úpadok, ktorý zavŕšila asanácia objektu v 60. rokoch.

Po niekoľkých desaťročiach teda možno prichádza zmŕtvychvstanie. Návrh rekonštrukcie vychádza z výrazových prostriedkov pôvodnej stavby, ktorá bola postavená v empírovom slohu s výrazným stĺporadím a tympanonom nad vstupom. Ťažiskovou funkciou Au Café by mala opäť byť výletná reštaurácia, ako ju poznali predchádzajúce generácie Bratislavčanov.

Polus City Center prináša nové a nové akcie

NOVE MESTO

Bratislavské obchodno-zábavné centrum na Vajnorskej ulici Polus City Center je prakticky na sto percent prenajaté. Pre návštevníkov centra je tu tak sedem dní v týždni k dispozícii 160 predajní s rôznym sortimentom. Rozsiahla ponuka tovaru nájomcov centra a hypermarketu Carrefour, však nie je jediným

Silnou stránkou obchodného centra sa stali rôzne akcie a zábavné programy pre deti i dospelých, ktoré v Polus City Center pravidelne pre návštevníkov pripravujú. Nejde pritom iba o akcie na podporu predaja alebo programy pripravované pri príležitosti významných sviatkov, ale zaraďované sú aj programy, ktoré prispievajú k aktívnemu využitiu voľného času. Príkladom môžu byť v súčasnosti aktuálne interaktívne programy pre deti, ktoré pracovníci Polus City Center pripravili v spolupráci s Medzinárodným domom umenia pre deti Bibiana. Nedel'né stretnutia s Bibianou sa začali v septembri

tohto roku a pokračujú ešte tento mesiac. Do Polus City Center od začiatku jesene vnášajú zábavnú a najmä tvorivú atmosféru. Cieľom organizovania nedeľných stretnutí s Bibianou je okrem iného aj podpora prebiehajúceho Bienále ilustrácií Bratislava (BIB). Októbrové nedel'né stretnutia budú tri. Na programe sú pôvodné programy pre deti Cesta za zlatým jablkom (7. október), Hra na malého princa (14. október) a Ako sa z divých zvierat stali domáce (21. október).

Od konca septembra do 7. októbra sa zákazníci obchodného centra, ktorí sú zároveň automobilovými "fajnšmekrami", môžu tešiť jedinečnému zážitku z pohľadu na novučičké Ferrari F 355 Berlinetta, vystavené na ploche pred hypermarketom. Tento jediný exemplár, ktorý sa v súčasnosti nachádza na Slovensku, si našiel cestu do Polus City Center hned' po nitrianskom autosalóne. Vystavila ho tu spoločnosť Darex. Cena modelu, ak by si chcel niekto zakúpiť, predstavuje závratných 4,2 milióna korún.

V sobotu 6. októbra počas obedňajších hodín ožije Polus City Center moderovaným zábavným programom, ktorý usporiada distribučná spoločnosť Spy International. Program sa uskutoční pri príležitosti premiéry filmu Spy Kids s Antoniom Banderasom, v ktorom sa deti dostanú do úlohy záchrancov špiónov. V hlavnej rotunde zábavu rozprúdi spevák Robo Opatovský a chýbať nebude vystúpenie tanečnej skupiny.

K sérii októbrových akcií bude patriť aj nepredajná výstava obrazov Galérie Synthesis. Od 15. do 20. októbra budú v priestoroch hlavnej rotundy vystavené na maliarskych stojanoch kvalitné reprodukcie maliarov rôznych umeleckých smerov a škôl. Pravidelní návštevníci centra sa s touto výstavou mohli v priestoroch Polus City Center oboznámiť už dvakrát a zakaždým sa stretla s veľkým záujmom. Októbrová výstava preto nebude posledná a Galéria Synthesis sa v hlavnej rotunde opakovane objaví ešte v predvianočnom období. (rč)

Na Karadžičovej mrakodrapy stáť nebudú

BRATISLAVA

Rozsiahla plocha pri Karadžičovej ulici v smere od centrály VÚB na Záhradnícku ulicu už niekoľko rokov zíva prázdnotou. Istý čas sa uvažovalo, že tu vyrastie rad výškových budov, teraz sa zdá, že z týchto zámerov nič nebude. Aké sú teda plány s touto lukratívnou lokalitou na rozhraní Starého Mesta a Ružinova?

Využitie zóny Karadžičova, ako túto lokalitu pracovne nazývajú na magistráte, musí podľa vedúceho oddelenia územného rozvoja mesta Martina Arpáša spĺňať dve podmienky. Treba zohľadniť, že Karadžičova ulica je súčasťou vnútorného dopravného okruhu, a zároveň pozdĺž tejto komunikácie musí byť pás zelene ako súčasť zelenej kostry mesta.

V roku 1996 mesto predalo dodnes prázdne pozemky záujemcom o investovanie. "Po predaji pozemkov sa niektorí investori obrátili na mesto s tým, že na nich nie je možné postaviť zástavbu v zmysle stanovených regulatívov, pretože normy umožňujú zástavbu s maximálne piatimi podlažiami," podotkol M. Arpáš. "Mesto sa s investormi dohodlo, že bude spracovaná komplexná urbanistická štúdia, ktorá by zohľadňovala zámery investorov najmä z hľadiska dopravnej a technickej infraštruktúry. Záujmom investorov bolo stavať čo najvyššie objekty, aby sa im vrátili vynaložené prostriedky. To však prinášalo zvýšené nároky na parkovacie priestory, ale problémom je, že spodná voda je už tri metre pod úrovňou terénu, takže podzemné garáže je možné budovať len do úrovne jedného podzemného podlažia, a nie troch. Keďže navyše v tejto lokalite je kapacita technickej infraštruktúry takmer vyčerpaná, ďalšia výstavba by si vyžadovala vybudovanie kolektora, čo by prinieslo opäť zvýšenie finančných nákladov pre investorov."

štúdiu v dvoch verziách. Do hry vstúpila aj mestská časť Staré Mesto, ktorá vzniesla zásadné pripomienky vyžadujúce doplnenie štúdie, ale potom podľa M. Arpáša v rokovaní v tejto veci nepokračovala s tým, že to musí vyriešiť hlavné mesto. Aká je situácia dnes? Existujúca urbanistická štúdia nevyhovuje požiadavkám vlastníkov pozemkov, a tak ju nemožno predložiť na rokovanie mestského za-

Investori nechali vypracovať urbanistickú

stupiteľstva. "Vzhľadom na neustály tlak vlastníkov pozemkov mesto uvažuje, že by prehodnotilo pôvodnú urbanistickú štúdiu, alebo dalo vypracovať novú," uviedol M. Arpáš. "Po opätovnom preskúmaní celého materiálu sa zrejme mesto rozhodne pre vypracovanie novej štúdie." Podľa M. Arpáša je dnes isté len to, že v zóne Karadžičova určite nevyrastie rad výškových budov. Rovnako je isté, že mesto urobilo obrovskú chybu, keď pozemky predalo ako obdĺžniky bez toho, aby bol zrejmý ich širší kontext, napojenie na inžinierske siete a podobne. Čo tu vyrastie, to sa ešte len uvidí.

Máte otvorenú bránu ??? a v nei neželané osoby ??? Máme pre vás riešenie :

zvončekové systémy s elektrickým otváraním brány z bytu, video vrátniky a iné systémy

PEPE Elektro Jelačičova 2, Bratislava tel./fax: 07/5556 5791

Záleží nám na Vás a Vašom zdraví!

Centrum mikrochirurgie oka

MUDr. František Veselý

Centrum mikrochirurgie oka (CMO) je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré je špecializovaným pracoviskom na chirurgické výkony na oku. Je umiestnené v historickej budove Leberfinger, ktorá sa nachádza v Bratislave - Petržalke.

CMO začalo fungovať v novembri 1999, na základe licencie Ministerstva zdravotníctva SR. Lekárskym riaditeľom a súčasne chirugom CMO je MUDr. František Veselý, špičkový očný chirurg s viac ako 25 ročnou praxou v odbore, člen domácich a zahraničných odborných vedeckých spoločností, člen výboru Slovenskej oftalmologickej spoločnosti.

K základným chirurgickým výkonom, ktoré posky tujeme v CMO patria nasledovné výkony: operácia sivého zákalu (katarakty), operácia sekundárnej katarakty, operácia glaukómu , rekonštrukčné operácie predného segmentu oka a pod.

Našou prioritou je, že všetky operácie vykonávame ambulantne, t. j. bez hospitalizácie pacienta. Naše pracovisko sa stalo prvým pracoviskom v SR vôbec, ktoré prešlo na ambulantnú formu očnej

Operácia sivého zákalu je najčastejším chirurgickým výkonom nielen v našom Čentre, ale na ľudskom tele vôbec. Ak pacient, prípadne jeho obvodný očný lekár zistia, že sa jedná o toto ochorenie je potrebné čo najskôr prísť na pracovisko, kde sa tieto operácie vykonávajú, teda napríklad aj do nášho Centra. Chcem zdôrazniť, že dnes už neplatí, že sivý zákal má "dozrieť". Pri moderných chirurgických postupoch je naopak výhodnejšie, ak pacient príde čo najskôr. Ak je operácia vykonaná včas, je riziko komplikácií pre pacienta podstatne nižšie ako vtedy, keď pacient príde na operáciu až potom, keď už v podstate nevidí.

Najmodernejšou metódou operácie sivého zákalu je fakoemulzifikácia. Je to výkon, kedy sa cez 2,65 mm rez na oku zavedie do oka fakoemulzifikačná ihla a za pomoci ultrazvuku sa skalené šošovkové hmoty rozrušia a cez otvor v tejto ihle sa odsajú z oka von. Cez tento istý otvor sa potom do pôvodného šošovkového puzdra implantuje umelá vnútroočná šošovka. Vďaka tomu, že táto rana je tak malá, nie je ju potom potrebné šiť a pacient skutočne môže po 2 hodinách odísť domov a žiť normálnym životom. V minulom roku bolo na Slovensku touto metódou operovaných iba 50% pacientov. Ostatní boli operovaní ešte zastaralejšou metódou, kedy je rez na oku dlhý cca 1cm. Teda viac ako trikrát tak veľký ako pri fakoemulzifikácii. Takúto ranu samozrejme potom treba šit a preto je možno lepšie, ak takýto pacienti zostávajú v nemocničnom ošetrení ešte niekoľko dní. V našom Centre boli fakoemulzifikáciou operovaní všetci

pacienti. Často sa stretávame s otázkou, čo je to umelá vnútroočná šošovka a či ju pacient nepocituje v oku ako cudzie teleso

Umelá vnútroočná šošovka je implantát, ktorý je biokompatibilný a teda pacientovi neprekáža, pacient ju v podstate nevníma. Tieto implantáty sú z rôznych materiálov a rôznych tvarov, či veľkostí. Najkvalitnejším materiálom súčasnosti je akrylát V našom Centre už prakticky implantujeme iba šošovky z tohto materiálu aj keď náš pacient má možnosť si vybrať aj iný vnútroočný implantát Akrylátové šošovky sú samozrejme podstatne drahšie, a teda v štátnych zariadeniach takmer nedostupné, ale naši pacienti túto možnosť výberu majú. Tieto šošovky sa implantujú do oka zložené a otvoria sa až v šošovkovom puzdre za niekoľko sekúnd. Toto je ich obrovská výhoda, pretože ranu na oku nie je potrebné šiť. Takáto bezstehová chirurgia znižuje riziko sekundárneho astigmatizmu, t. i. umelého zakrivenia rohovky. Materiál akrylát zase znižuje riziko sekundárnej katarakty až o 80%. Teda sú to obrovské výhody pre pacienta. V našom Centre sa v žiadnom prípade nemôže stat, aby pacientovi bola do oka implantovaná vnútroočná šošovka po dobe expirácie (použitia). V žiadnom prípade sa tiež nemôže stať, že implantujeme pacientovi resterilizovanú šošovku. Odporuje to nielen legislatíve, ale aj morálke a etike .

Centrum mikrochirurgie oka funguje na priamu platbu pacienta, pretože nie sme zmluvným partnerom zdravotných poisťovní.

Na záver už iba vysvetlenie, ako sa pacient, ktorý má záujem o naše služby môže k nám dostať: Pacienti sa môžu objednať na vyšetrenie telefo-

nicky na tel. číslach : 02/6241 0591-2. CMO sa nachádza v Bratislave - Petržalke.

v budove známej ako Leberfinger na pravom brehu Dunaja. Termíny na vyšetrenia zatiaľ vieme poskytnúť do 3-5 dní, termíny na operácie cca 3 týždne.

V Centre mikrochirurgie oka si vážime každého pacienta, a preto sme zvolili tento systém, aby sme sa každému mohli dostatočne venovať a aby naši pacienti zbytočne nestrácali drahocenný čas v našej čakárni

Eva Vidová, riaditelka CMO

Zrušená linka 181 Petržalčanom chýba

AD: NAPÍSALI STE NÁM

I ja som nespokojná so septembrovými zmenami MHD v Bratislave, ktorých negatívne dôsledky dennodenne pocit'ujeme. Je dobre ak sa o veciach píše, ale to nestačí. Je potrebné, aby na základe týchto ohlasov obyvateľov mesta prišlo k náprave, a preto apelujem na MHD, aby sa zamysleli nad systémom liniek a urobili čo najrýchlejšie nápravu.

Chcem poukázať na dôsledky zrušenia linky číslo 181, ktorá premávala len v špičke a cez pracovné dni ráno len smerom z Petržalky od Technopolu na Vazovovu ulicu a poobede len opačným smerom. Napriek tomu to bolo ovel'a lepšie ako NIČ, ktoré máme teraz. Zamysleli sa niekedy kompetentní pracovníci Dopravného podniku, že na takej hlavnej trase z Petržalky do mesta nemajú cestujúci až zo 4 zastávok

(Technopol, Bradáčova, Romanova a Hrobákova) absolútne žiaden spoj, ktorý by ich previezol najkratšou cestou cez Nový most do centra (na Zochovu ul.) po Vazovovu ulicu? Cestujúci, ktorí nastúpia na týchto zastávkach musia buď niekoľkokrát prestupovať a v špičke už nie sú schopní pristúpiť do preplnených autobusov na Novom moste, alebo použiť síce relatívne spoľahlivú a dokonca od septembra i relatívne frekventovanú, ale pre drvivú väčšinu obchádzkovú linku 81. Obyvatelia bývajúci na tejto trase bližšie k centru už priame a najkratšie spojenie do mesta majú: od Námestia hraničiarov premáva linka číslo 83 a od Vlasteneckého námestia aj linka 84. Paradoxom zostáva, že hoci bývame ďalej, a tiež sa čo najrýchlejšie a najefektívnejšie potrebujeme prepraviť čo najkratšou trasou cez most do centra, denne cestujeme so zachádzkou.

Myslím, že ide skutočne o veľký počet obyvateľov Petržalky cestujúcich z už spomínaných zastávok, a mal by pre nich existovať priamy spoj cez Nový most po Vazovovu. Nielenže sa zbytočne vozíme okolo, musíme ešte prestupovať na autobus číslo 94, príp. 31 alebo 39 (ktoré majú i v špičke takmer 15-minútové intervaly), aby sme sa dostali na spomínanú Vazovovu.

Dopravný podnik by mal v čo najkratšom čase obnoviť linku 181, alebo zriadit' linku od Technopolu priamo cez Nový most (nemusí už mať zastávku od Nám. hraničiarov, ale mal by mať i ráno zastávku na Zochovej ulici) až po Vazovovu ulicu. Myslím si, že pri takto efektívnej linke by mnoho obyvateľov uprednostnilo MHD pred svojím autom, čo by iste prispelo i k menším zápcham na moste i cestách na tejto vyťaženej Elena Smolinská, Petržalka

Slabinou BRIT-u na Krížnej je kuchyňa

Aj v Bratislave sa už vytvárajú siete reštaurácií rovnakého mena. Takým prípadom je aj BRIT, ktorý má v Bratislave už tri reštaurácie. Jednu z nich - na Novohradskej ulici - sme navštívili vlani. Tentoraz sme zavítali do reštaurácie BRIT na Krížnej ulici.

Interiér je tu rovnako originálny. Postava piráta v životnej veľkosti, či vystavené exempláre exotického hmyzu naznačujú, že ide o miesto stretnutí cestovateľov a dobrodruhov. Atmosféru "prístavnej krčmy" dotvára horné poschodie, ktoré pôsobí tak trochu dojmom vrchnej paluby morského korábu. Mobiliár je z masívneho dreva a vyvoláva dojem solídnosti. Celý interiér pôsobí príjemne a harmonicky.

Na úvod nás nemilo prekvapil čašník, keď nám priniesol len jeden jedálny lístok so slovami, že ostatné sú zatiaľ na iných stoloch a postupne nám donesie aj ďalšie. Zrejme tu nepočítajú s tým, že reštaurácia sa v jednom okamihu zaplní a všetci si budú chcieť objednať jedlo či nápoj. Radšej mal čašník počkať a doniesť všetky jedálne lístky súčasne. Situácia, keď ide menu z ruky do ruky okolo stola nie je veľmi príjemná a už vonkoncom nectí inak pozorný personál. Jedálny lístok v reštaurácii BRIT však za to stojí. Svojou ponukou je mimoriadne bohatý, upúta najmä jeho grafické spracovanie, keď niektoré z jedál sú vyobrazené na fotografiách. S tým je však spojené aj isté riziko - nie vždy je totiž jedlo na stole vzhľadom podobné

Bedeker aurmana

tomu na fotografii. Nevkusne pôsobí aj papierová páska, ktorou sú prelepené pôvodné ceny. Tie nové sú navyše natoľko rozmazané, že v mnohých prípadoch sú nečitateľné. Zvedaví zákazníci však môžu nahliadnuť pod pásku, kde zistia pôvodnú cenu. Tak sme sa aj my dozvedeli, že tu zvýšili ceny jedál a nápojov v priemere o 10 percent.

Reštaurácia BRIT ponúka množstvo jedál z hydiny, rýb, bravčového, hovädzieho, či vegeteriánsku kuchyňu. My sme si na úvod ako studené predjedlo vybrali údený jazyk s chrenom a horčicou, kaviár s toastami a zelenú fazuľku s mrkvou. V prípade kaviáru sa potvrdila nevýhoda obrazovej ponuky, keď sme namiesto očakávaných čiernych ikier dostali červené. Sklamala nás aj fazuľka - namiesto čerstvej zelenej, ako naznačovali fotografie podobných jedál, sme dostali žltú sterilizovanú. Z polievok sme si vybrali jedinú - halázslé. Tá však zďaleka nedosahovala kvalitu rybacej polievky z južných území. Ako teplé predjedlo sme si dali omeletu s krevetami a kuracie pečienky na cibuľke. Predjedlá (rovnako aj hlavné jedlá) boli s oblohou, tá však bola vo všetkých prípadoch rovnaká - červená a biela kapusta, sterilizovaný hrach a kukurica, plátok paradajky. Bez nápadu a nenáročné. Hlavne, aby tanier nepôsobil prázdnym Pri výbere hlavných jedál sme mali problém vybrať si z toľkého množstva. Napokon sme sa rozhodli pre tofu po japonsky, ktoré však bolo príliš vodnaté a nie veľmi chutné. Žraločí steak nás prekvapil svojimi malými rozmermi aj keď podľa účtu ho bolo 170 gramov. Nechali sme sa zlákať aj dvomi špecialitami - Plnený námorník (sviečkovica, slanina, feferóny, cibul'a a hydinová pečeň) bol chutný, čo sa však nedalo povedať o Siedmich statočných (sedem druhov mäsa, zemiaková placka, lokša a dresing). Na našu otázku, akých sedem druhov mäsa dostaneme, nám čašník povedal, že to bude bravčové, hovädzie a kuracie, ale vždy z inej časti. Napokon sme na tanieri rozoznali šesť mäsových plátkov z toho tri vyprážané. Lokša bola plnená hydinovou pečeňou, ktorú však za mäso nepovažujeme. Niektoré kúsky boli teplé, niektoré však vlažné až chladné.

Spomenúc vlaňajšiu návštevu reštaurácie BRIT na Novohradskej sme očakávali, že jej menovkyňa na Krížnej sa jej minimálne vyrovná. Naopak, boli sme sklamaní. A nezachránilo to ani príjemné prostredie. Výhodou reštauračných sietí je, že každá z nich robí reklamu ostatným. V prípade reštaurácie BRIT na Krížnej to je však slabá reklama.

Naše hodnotenie: ★★★

Maximálny počet: 5 hviezdičiek

O našej návšteve nebola reštaurácia informovaná. Útratu za konzumáciu si redakcia platila sama.

Objednávka reklamy aj cez e-mail reklama@ba-noviny.sk

Ešte nie je neskoro, aj váš prváčik sa môže tešiť do školy

Máte starosti s prvákom?

Obavy zo školy, známok či jednostrannosti vystrieda **radosť z učenia, individuálny** prístup k tvorivosti a talentu vášho dieťaťa, aktívna jazyková príprava (Aj, Nj).

Súkromná základná škola waldorfská M. C. Sklodowskej 1, Bratislava tel.: 02/444 520 33, 0905 850 992

0

Q

www.wa

Haanova 10, 852 23 Bratislava /budova Bytového podniku Petržalka Tel /fax: 6224 1759 6224 7624 6224 4502, mobil:0905 416 604 VARIANT e-mail: alk@psgnetba.sk www.alk-variant.sk

VYRABA A MONTUJE PLASTOVE OKNA A DVERE

Možnosť nákupu na splátky

ŠTRBINOVÉ VETRANIE ZDARMA

WINK HAUS

Napisali ste nam

V septembri 1999 sme s manželom mali možnosť vidieť a pripomienkovať (ako každý iný občan) urbanistickú štúdiu "Chorvátske rameno - Zrkadlový háj". Veľmi nás zaujal projekt športovej haly, vtedy dimenzovaný pre 3000 návštevníkov, ktorý bol naprojektovaný rovno pred okná nášho domu. Zaujímalo nás, ako asi bude riešený príjazd áut k hale a parkovanie, pretože by to negatívne ovplyvnilo kvalitu nášho bývania. Boli sme verbálne informovaní, že to je projekt s lokálnym významom, a preto sa nedá očakávať skorý prísun investícií a následná výstavba. Uvedený projekt sme pripomienkovali aj písomne a pripomienka bola akceptovaná. Po dvoch rokoch sa dozvedám z vašich novín, že športové centrum sa stavať bude. A určite nie s lokálnym významom, ale hneď pre 11 000 divákov. K tomu ešte jeden hotel, reštaurácie a obchodné priestory. A tak sa náš paneláčik bude triasť decibelmi hluku od popových hviezd, obyvatelia budú dýchať exhaláty odchádzajúcich a prichádzajúcich áut a okolie bude zdevastované vandalizmom fanúšikov. Chcela som projekt tejto megalomanskej stavby vidieť a pripomienkovať, ale na odd. územného rozvoja a dopravy mi nevyhoveli s odôvodnením, že ešte nemajú stavebné povolenie. A keď ho dostanú...? Predstava, že by v Bratislave mohol existovat' priestor, v ktorom by sa mohol hrať hoci Davis cup alebo by v ňom mohli byť megakoncerty hviezd pop music prvej veľkosti, doteraz možno pôsobila dojmom science-fiction, odteraz však na mňa pôsobí ako horor.

Alena Repková, Petržalka

Správa našich domov nás trápi stále viac. Nezrozumiteľné vyúčtovania, stále vyššie ceny za plyn, elektrinu, teplo, teplú vody, odvoz smetí. Mesačné platby neprestajne stúpajú. A my len platíme a platíme. Niektorí aj nie, za tých tiež platíme my. A čo na to náš správca? Na všetko má svoje zdôvodnenie, všetko je správne, nič sa s tým nedá robiť. Tak som si položila otázku, či naozaj nie je aj iné riešenie. Prečítala som si zákon 182/1993 Z.z. a zistila som, že je. Dom si môžeme spravovať sami vlastnými silami, t. j. zriadením spoločenstva vlastníkov ako právnickej osoby, zloženej zo všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Ďalej som sa nedostala. V zákone je síce uvedené, čo má obsahovať zmluva o spoločenstve a základné povinnosti, ale realizácia paragrafov v praxi je niečo iné. Určite by viacero domov privítalo praktické rady, ktoré by pomohli pri oslobodení sa spod jarma našich správcov. Pôvodní vlastníci, družstvá a bytové podniky zaujímal iba prvý predaj bytov, keď si správu dali odobriť pre seba. Teraz vám pri zriaďovaní spoločenstva, samozrejme, neporadia. Na záver musím pravdivo povedať, že sa k tomuto problému nevieme v dome ani stretnúť. Asi to chce ešte vyššiu úroveň naštvanosti, potom sa rozhýbeme. Je to jediný spôsob priameho riadenia svojich vecí a peňazí v dome.

Terézia Šajdáková, Ružinov

Vám zabezpečí:

- vedenie účtovnej evidencie
- ekonomické a organizačné poradenstvo

kontakt: Valo, s.r.o. D. Jurkoviča 1, 909 01 Skalica mobil: 0905 946 666 kancelária: Stará Vajnorská 39, 836 04 Bratislava tel./fax: 02/4961 4044

Sú spokojní s rozvojom Petržalky

PETRŽALKA

Podľa najnovšieho prieskumu verejnej mienky sú Petržalčania spokojní so životom v tejto mestskej časti. Až 70 percent z nich si myslí, že v Petržalke sa dá slušne žiť.

Až 40 percent Petržalčanov tvrdí, že životné podmienky sa tu v posledných rokoch zlepšili. Tretina z nich (30,3 %) si myslí, že sa nezmenili. Len pre necelú štvrtinu obyvateľov tejto najväčšej mestskej časti (24 %) sa tu podmienky zhoršili.

Najviac spomedzi opýtaných Petržalčanov (až tri štvrtiny) je spokojných s rozvojom obchodnej siete. Spokojní sú však aj so stavom životného prostredia, služieb, čistoty a kultúrneho života. Nasledujú doprava, športoviská, zdravotníctvo, školstvo. Menej sú Petržalčania spokojní s kriminalitou, bezpečnosťou, či medziľudskými vzťahmi.

Podľa väčšiny Petržalčanov má zásluhu na zlepšovaní situácie v ich mestskej časti starosta Petržalky Vladimír Bajan, ktorý je šéfom miestnej samosprávy už druhé volebné obdobie. S jeho prácou je spokojných takmer 60 percent opýtaných. Polovica Petržalčanov je spokojná aj s prácou tunajšieho miestneho úradu. Ako ďalej vyplýva z prieskumu agentúry MVK, v Petržalke žije 19 percent rodených Petržalčanov. Až 66,7 percenta Petržalčanov žije v tejto mestskej časti 10 a viac rokov. Z toho takmer polovica (32,7 %) žije v Petržalke viac ako 20 rokov.

V Biskupiciach chcú rozšíriť ťažbu štrku

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

V Podunajských Biskupiciach je snaha rozšíriť ťažbu štrkopieskov. Svedčí o tom zámer spoločnosti Ass Sehring, ktorý predložili bratislavskému magistrátu.

Zámer je prístupný aj verejnosti a možno doň nahliadnuť do 23. októbra v informačnom centre Servis pre občana na Primaciálnom námestí.

Zámerom je rozšírenie ťažby štrkopieskov postupnou ťažbou do hĺbky 40 metrov s trvalým záberom 32 hektárov pôdy. Ťažba sa uskutoční v dvoch úrovniach. V prvej bude vyťažená kazeta do hĺbky jedného metra nad hladinu podzemnej vody. Po vyťažení viacerých kaziet minimálne na ploche 10 hektárov sa presunie ťažba do druhej úrovne pod hladinu podzemnej vody.

Medzi najväčšie očakávané negatívne vplyvy patria trvalé a dočasné zabranie poľnohospodárskej pôdy, narušenie horninového prostredia ťažbou a zničenie pôvodných biotopov. Pri ťažbe sa okrem toho zmení aj štruktúra a scenéria okolia a je možný negatívny dosah tiež na podzemnú vodu, ako aj negatívny vplyv pri nakladaní s odpadmi. (brn)

POLICIA PATRA

Odbor kriminálnej polície OR PZ v Bratislave 1 sa obracia na občanov, ktorí v piatok 21. 9. 2001 cestovali v čase okolo 19,30 v autobuse MHD č. 70 v smere zo zastávky Nový most na Mlynské Nivy a boli svedkami napadnutia mladého muža štyrmi neznámymi páchateľmi, ktorí mu odcudzili bundu a šiltovku.

Akékoľvek informácie týkajúce sa tohto prípadu oznámte na tel. č. 09610 31310 alebo

Mesto vykázalo bezdomovcov z priestorov skalného brala pod Hradom. K podobným opatreniam došlo aj v minulosti, vždy však bezúspešne. Aby sa situácia neopakovala, mesto nariadilo "jaskyne" natrvalo zamurovať.

Bezdomovcov spod Hradu vysťahovali vateľov vopred informovali," povedal J.

STARÉ MESTO

Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislava vykonala v priebehu 24. a 25. septembra akciu na uvol'nenie priestorov pod Hradným vrchom, do ktorých sa dlhší čas uchyľovali bezdomovci takmer z celého Slovenska.

Podnet na akciu vyšiel od starostu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto Andreja Ďurkovského po dohode s primátorom Bratislavy Jozefom Moravčíkom. Na tento problém už niekoľko mesiacov poukazovali občania hlavného mesta a žiadali ho riešiť.

Podľa slov veliteľa stanice mestskej polície v Starom Meste Jozefa Hitku, akcia sa týkala celkom 21 bezdomovcov, z ktorých väčšina má posledné miesto trvalého bydliska mimo Bratislavy. "Akcia prebehla pokojne, o uvoľnení priestorov skalného brala sme jeho dočasných obyHitka. Okrem dvoch bezdomovcov, ktorí sa o ubytovanie postarali vlastnými silami - údajne mali podnájom v Dúbravke - boli všetci ostatní umiestnení do ubytovacích zariadení na území Bratislavy, najmä do ubytovne Domov pre každého na Ivánskej ceste a do sociálnej ubytovne mestskej časti Staré Mesto na Kopčianskej ulici. Niekoľko dní po akcii celý priestor strážila hliadka mestskej polície, aby sa doň bezdomovci opäť nenasťahovali. Policajti museli z jaskýň po bezdomovcoch odviezť aj niekoľko kontajnerov odpadkov, šatstva či dokonca dreva na kúrenie. Najväčšie diery do katakomb Hradného vrchu štrkom a pieskom zasy-

Mestská časť Staré Mesto je pripravená

Zámockej ulici.

pala stavebná firma z Lučenca, ktorá rea-

lizuje výstavbu na neďalekej Židovskej a

bezdomovcom pomôcť. Ubytovňa v jej správe na Kopčianskej ulici má napr. voľnú kapacitu približne 14 miest. "Títo ľudia však predovšetkým sami musia chcieť postupne sa vrátiť do bežného spoločenského prostredia," zdôrazňuje starosta Andrej Ďurkovský. To znamená aj platiť za bývanie v ubytovni a dodržiavať základné hygienické pravidlá. Podľa starostu súcit s väčšinou bezdomovcov nie je na mieste. "Ubytovňa stojí mesačne 1200 až 1600 korún. Nie je predsa mysliteľné, aby som tieto peniaze platil z daní Staromešťanov a Bratislavčanov za ľudí zo všetkých kútov Slovenska iba preto, že vo svojom bydlisku stratili bývanie a rozhodli sa prísť do Bratislavy, kde je predsa len l'ahšie žit' na ulici."

Zatial' bezdomovci veľký záujem o bývanie v ubytovacích zariadeniach nemali.

Väčšina ľudí bez domova pomoc odmieta

STARÉ MESTO

Každému bezdomovcovi, ktorý o to požiada, alebo sa len jednoducho nebráni prijať pomoc, mestská časť Staré Mesto poskytuje primárnu starostlivosť. V minulom roku napr. mestská časť vyriešila 12 prípadov, väčšinou v spolupráci s občianskym združením "Domov pre každého" na Ivanskej ceste, ktoré v súčasnosti prevádzkuje jediný celomestský útulok pre ľudí bez domova. Iné prípady Staré Mesto rieši umiestnením do ubytovne na Kopčianskej ulici, ktorú samo prevádzkuje.

Vo všeobecnosti však platí, že k bezdomovcom je ťažké sa dostať a pomoc väčšinou odmietajú. Spôsob, akým žijú, považujú za svoj životný štýl, ktorý nehodlajú meniť. Jednou z takýchto komunít bola práve nedávno vysťahovaná skupina 21 bezdomovcov žijúca v ťažko prístupnom území pod Hradným vrchom.

Medzi "bratislavskými" bezdomovcami je len veľmi málo takých, ktorí tu majú posledné známe trvalé bydlisko, alebo sa v Bratislave narodili. Podľa vedúcej sociálneho oddelenia Miestneho úradu Staré Mesto Magdalény Krugovej viac ako 60 percent bezdomovcov k nám prišlo z iných krajov Slovenska.

Aj preto sa problém bezdomovcov v Bratislave dá riešiť len v spolupráci s ostatnými mestským časťami, magistrátom, mestskou políciou, Policajným zborom SR, Migračným úradom Ministerstva vnútra SR a mimovládnymi organizáciami. Zatial' sa k spolupráci prihlásila Bratislavská katolícka charita, ktorá v spolupráci s miestnym úradom zabezpečuje záujemcom výdaj stravy a možnosť základnej hygieny dvakrát týždenne, ako aj Maltézska pomoc.

Riešenie problému, ktorý je spoločný pre celú Bratislavu, nielen jej centrálnu mestskú časť, vidí samospráva Starého Mesta vo vybudovaní útulku s možnosťou prenocovania, základných hygienických úkonov a výdaja stravy s kapacitou 120 - 150 miest. Tento projekt schválilo v septembri 1999 miestne zastupiteľstvo Starého Mesta v rámci Koncepcie sociálnej politiky mestskej časti na roky 1999 - 2003. Problematiku resocializácie bezdomovcov by tiež výrazne posunulo dopredu zriadenie azylového domu pre tých bezdomovcov, ktorí si už našli zamestnanie, ale nemajú možnosť sami si nájsť ubytovanie.

Chýba tiež právna norma, stanovujúca povinnosť obce, v ktorej mal bezdomovec posledné domovské právo, alebo sa narodil, spolupracovať pri vybavovaní základných dokladov, ako je občiansky preukaz, rodný list, sociálny dôchodok. V súčasnosti je to problém a bez týchto dokladov nie je možné začať resocializáciu bezdomovcov.

nový pouličný časopis Bratislava má

STARÉ MESTO

Bratislava je po mestách vo Veľkej Británii, Prahe a Budapešti ďalším mestom, ktoré má svoj pouličný časopis. Volá sa NOTA BENE a jeho nulté číslo so slávnou fotografiou Picassa na obálke vyšlo v náklade päťtisíc kusov koncom septembra.

Časopis vydáva občianske združenie Proti prúdu, ktoré založili študenti sociálnej

práce na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v rámci medzinárodného projektu No Borders. Podľa koordinátorky projektu Zuzany Šedíkovej, časopis NOTA BENE predstavuje pre niektorých ľudí veľkú šancu žiť ináč. Jeho predajcami sú totiž ľudia v akútnej kríze, ktorí sa ocitli bez domova a žijú na ulici alebo v rôznych útulkoch. Predaj časopisu im má pomôcť preklenúť ťažkú finančnú situáciu, postaviť sa opäť na vlastné nohy a získať stratené pracovné návyky, sociálne kontakty a osobné sebavedomie.

Časopis predáva 44 registrovaných predajcov v centre Bratislavy. Sú označení preukazom na viditeľnom mieste. Kto chce l'ud'om bez domova pomôct' pri ich návrate za stabilnou prácou a slušným bývaním, mal by si časopis kúpiť iba od takto označených kolportérov.

V Bratislave je najviac hluku na Slovensku

BRATISLAVA

Bratislava je jedno z najhlučnejších miest na Slovensku. Hlukové zaťaženie už niekoľko rokov prekračuje celoštátny priemer a negatívne tak pôsobí na zdravie Bratislavčanov.

Najviac kvalitu života v hlavnom meste ovplyvňuje cestná doprava. Komunikačná sieť je dlhá 809 kilometrov, z hľadiska hluku je sledovaných zhruba 374 kilometrov. Podľa posledných meraní z roku 1993 bolo na 90 percentách meracích bodov viac než 65 decibelov, na 98 percentách stanovíšť viac než 60 decibelov. Na 69 percentách sledovaných úsekov bola prekročená prípustná hladina hluku.

V Bratislave sa zbieha sedem železničných tratí a je tu letisko medzinárodného významu. Na území mesta je takmer 90 kilometrov železničných tratí, z toho 52 kilometrov dvojkoľajných a 66 percent elektrifikovaných. Na štvrtine z nich je prekročená povolená hodnota hluku. Tento hluk je však vnímaný priaznivejšie než hluk z automobilovej dopravy. Hluk z leteckej dopravy sa hodnotí dvoma ukazovateľmi - maximálnou hladinou hluku a ekvivalentnou hladinou hluku, pričom obe musia byť dodržané. Posledná platná hluková mapa je z roku 1993, ktorá vychádzala z predpokladu 440 pohybov lietadiel za deň. Súčasná intenzita je však iba 20 až 60 pohybov, teda ekvivalentná hladina je oveľa nižšia, než sa predpokladá v štúdii, maximálne hladiny však platia. Situáciu by podľa odborníkov výrazne zlepšilo vybudovanie metra.

Jedným z najbližších cieľov mesta je preto vybudovanie tzv. upokojených zón, ako sú cyklistické či pešie trasy. Určité problémy spôsobuje výstavba supermarketov a hypermarketov, v okolí ktorých je vyššia intenzita hluku. Investori sú však schopní dať väčšie finančné prostriedky do technickej infraštruktúry, s čím súvisí výrazné eliminovanie nepriaznivých dosahov hluku.

Predaj: Gars. OV, Osuského, 7/12p., 24m² + loggia, bezp. dv. 0,59 mil. Sk 1-izh OV Prievozská 35m² 4n OV - 2 roky 0.88 mil. Sk 1-izb., OV, Krížna, 40m², 1p., výťah, pôv. stav 1,5-izb., OV, Sládkovičova, 2/4p., 39m², výť., do dvora 1,09 mil. Sk 2-izb., OV. Dunaiská, 59m², vl. kúrenie, 2/5p 1.3 mil. Sk 2-izb., OV. Záhrebská, zv. príz., 88m 1.8 mil. SI 2-izb., DB. Veternicova, 52m² 1.05 mil. Sk 2-izb., OV, Studenohorská, 56,3m², pl. okná, 2/8p. 1,05 mil. Sk 2,5-izb., OV, Sasinkova, zv. príz., 82m², vl. kúrenie 3-izb., OV, Lazaretská, 2/2p., 90m², park. vo dvore 2,75 mil. Sk 3-izb., OV, Hornádska, 68m², zrek., 4/8p., LV-2 r. 1.25 mil. Sk 3-izb., OV, Čapkova, 86m2 + terasa 60m2, garáž 2.7 mil. Sk 3-izb., OV, Andrusovova, 12/12p., kompl. zrek., loggia 1,12 mil. SI 3,5-izb., OV, Jesenná, 82m2, 3p. 1,6 mil. Sk 3.5-izb., OV. Záhradnícka, 1p., 82m², zrek., park. 2.5 mil. Sk RD - Prievoz, novost., 230m², 4 iz., gar., holobyt, 3,3á 6,49 mil. Sk RD - Železná, 210m², 4 iz., sauna, zrek. 5 mil. Sl RD - novost. - Rusovce. 240m² úž. pl., lux., 7.4á poz. 8.5 mil. Sk Prenájom: 1.5-izb., zar., Rovníková 10 000.-Sk/m 2-izb., lux. zar., Obchodná 800.-DEM/m 2-izb., nez./zar., Palisády, zrek 1 300,-DEM/m

2-izb., lux. zar., Šoltésovej, zrek 1 100,-DEM/m 3-izb., nez., Štefánikova, lux. 2 000,-DEM/m 900,-DEM/m.+E 3-izb., lux. zar., Mierová, 8p. lux. 3 izb. byt na Tichej, 100m², 40m² terasa, park. 2 800,-DEM/m 4-izb. -mezonet, zar., Vajnorská, lux. 2 800.-DEM/m 5-izb., nez., Brnenská, 220m² 1 800,-DEM/m 3 300,-DEM/m RD - nez., Bradlianska, 4 + 1, garáž, upr RD, nez., Júlová, 7 iz., garáž, krb 3 000.-DEM/m 4 500,-DEM/m RD. nez., Popradská, 5iz., 2x gar., krb. 3x kúp.

Panská 27 811 01 Bratislava tel.: 54 43 58 31, 54 43 58 45-6, fax: 54 43 58 52 e-mail: tandc@1nas.sk. internet: www.1nas.sk

Biele bicykle už pokradli

BRATISLAVA

V piatok 21. septembra počas 1. bratislavského bicykloFestu na Námestí SNP pokrstili ďalších deväť bielych bicyklov, ktoré mohli Bratislavčania a návštevníci mesta bezplatne použiť na prepravu v tzv. bielej zóne, teda v historickom jadre Bratislavy.

V rámci cyklojazdy, ktorá bola súčasťou záverečnej tomboly, využilo niekoľko záujemcov možnosť sa na nich aj osobne odviezť. Tak ako pri prvom bicykli, ktorý z bratislavských ulíc zmizol po niekoľkých dňoch, to dopadlo aj v prípade jeho deviatich súrodencov. V piatok 28. septembra sa ešte (teoreticky) dalo povoziť na bicykloch s menami Eva, Katka, Vratko a Alf. Bicykle Marta, Cyril, Božena a Patrik boli nepoužiteľné. Ako sa zdá, tak najväčšiu pozornosť vzbudil projekt Biely bicykel u "chmatákov", ktorým prišlo vhod premeniť bicykle na pár drobných vo výkupniach druhotných surovín. Treba len veriť, že ohlas nájde a rovnako ho podporia aj prevádzky Zberných surovín a nebudú (aspoň dočasne) vykupovať zelené tyče so značkou Bieleho bicykla ani biely cyklostojan s priviazaným bicyklom. Ten zatiaľ stojí na Františkánskom námestí a či tam aj zostane bude závisieť len a len od obyvateľov mesta. Zatiaľ to tak vyzerá, aspoň podľa doterajšieho správania sa niektorých z nich, že tam pripútaný v reťazi nadobro zhrdzavie.

KOMPLET REAL, s.r.o., Ľubinská 18, 811 03 Bratislava, Tel.: 6280 4312-3,

0905 277 971, e-mail:judr.vadnal@nextra.sk	
PREDAJ - BYTY, DOMY, POZEMKY 2 garsánka, BA V.Víglásská, 6.p., 45 m² 2 is BA Il-Mesačná, 4.p., 49m², komp. rek. 2 is BA I-Židovská, 1.p., rek. 2 is BA I-Židovská, 1.p., rek. 2 is BA I-Židovská, 1.p., rek. 3 is BA I-Z9. augusta, 1.p., 90m², pôv. stav, balkón 3 is BA I-Z9. augusta, 1.p., 90m², pôv. stav, loggia 3 is BA I-Bartákova, 4.p., 100m², rek., loggia 3 is BA I-Bártákova, 4.p., 86m², pôv. stav, balkón 3 is BA I-Židovská, 4.p., 86m², pôv. stav, balkón 3,5 is BA I-Šatánikova, 3.p., 85m², rek., balkón 3,5 is BA I-Garkého, 3.p., 95m², pôv. stav, loggia 3+1 is BA I-Gajova, 3.p., 95m², pôv. stav, loggia 3+1 is BA I-Gajova, 3.p., 93m², rek., 2 balkón 5 is BA I-Grösslingova, 1.p., pôv. stav, balkón 5 is BA I-Grösslingova, 1.p., pôv. stav, balkón 5 is BA I-Grösslingova, prízemie, 72m² 1.3 holobyty, BA IV-DNY, novostav, aj na splátky 1 is RV, Valký Biel, 1075m² pozemok 10 á stav. pozemok, Zálesie, zámena za 3 is byt 9 BA možná	2,35 mil. Sk 2,4 mil. Sk 2,7 mil. Sk 2,7 mil. Sk 3,9 mil. Sk 4,4 mil. Sk 4,65 mil. Sk 4 mil. Sk 4,26 mil. Sk 9,900 Sk/m²
	1.000 3K/m
PRENÁJOM - BYTY, DOMY, OBCHODNÉ A KANCELÁRSKE PRIESTO 2i Staré Mesto, 100m², kom², zar., garáž, terasa 2i Staré Mesto, 60m², prízemie v RD, zar. 4i Lubinská ul., 200m² + 50m², terasa, 2 kúp., čiastočne zar., 2 garáže 4i Moyzesova ul., 176m², 1.p., balkón, zrek. 4i RD, Bradnianska, 120m², garáž, záhrada, kompl. zrek. Obch. priestory, Mozartova, 100m² + terasa, výklad, aj ako kanc. Kanc. priestory, Banskobystrická, 115m², zar. Sklad. priestory, Račianska, od 70 do 200m² PRE KLIENTOV HĽADÁME 2i a 3i byt na Jelačičovej ulici v BA Obchodný priestor 60-80m², v centre BA	2000 DM 17.000 Sk 3.000 DM 3.500 DM 3.600 DM 25.000 Sk 1.700 Sk/m²

Nové Národné divadlo je takmer hotové, na budúci rok by už mali otvoriť jeho časť

BRATISLAVA

Nové Slovenské národné divadlo sa buduje už pätnásť rokov a získalo tak neradostný primát najstaršej novostavby na Slovensku. Termín dokončenia tejto megastavby sa neustále odsúva, ale už dnes je reálne, že jej niektoré časti budú hotové už na budúci rok.

Podľa vedúceho odboru Novostavba SND Správy kultúrnych zariadení ministerstva kultúry Štefana Koluša je stavebne budova dokončená na 80 percent, technologicky asi na 70 percent. V tomto štádiu podľa jeho názoru iné úvahy ako urýchlené dokončenie diela sú irelevantné a nezmyselné. "Niektoré časti sú už prakticky hotové, stačí položiť na dlážku koberce a namontovať svietidlá," hovorí .Napriek tomu si na sprevádzkovanie divadla ešte počkáme. Náklady na výstavbu tohto kolosu sa z pôvodných 873 miliónov korún v roku 1986 po preindexovaní a transformácii cien vyšplhali na štyri miliardy. V tomto roku sa na výs-

Od 1. 7. 2001 vstúpil do platnosti zákon

o odpadoch. V súvislosti s týmto

zákonom bude od 1. 1. 2002 v

Bratislave platné všeobecne záväzné

nariadenie (VZN) o odpadoch, ktoré sa

práve v týchto dňoch pripravuje na

K VZN o odpadoch prislúcha aj stanove-

nie výšky poplatku v zmysle tohto zákona

v rozpätí 80 - 1200 korún. Magistrát sa

nerozpakuje pre Bratislavčanov určiť

maximálnu výšku tohto poplatku na

každého občana. Štvorčlenná rodina bude

platiť ročne 4800 korún za odvoz a

likvidáciu odpadu bez ohľadu na to, či

separuje alebo nie a či produkuje 1 tonu

Podstata zákona o odpadoch je v tom, aby

sa odpad predovšetkým minimalizoval,

separoval, zhodnocoval a až ako posledná

možnosť sa odpad môže spaľovať, resp.

ukladať na skládky. Magistrát má ku

komunálnemu odpadu svojský prístup. Aj

keď v Programe odpadového hospodár-

Plastická chirurgia

odstránenie materských znamienok

Operujú: MUDr. Dobroslav ŠIŠKA MUDr. Mária KAROVIČOVÁ

Černyševského 14, Bratislava

Tel.: 6224 7592, 6241 0756

operácie uší, viečok a nosa

operácie varixov vyhladzovanie vrások

modelácia prsníkov

odsávanie tuku (liposukcia)

MEDIUS

odpadu za rok alebo 300 kilogramov.

bratislavskom magistráte.

tavbu vyčlenilo 659 miliónov (vlani to bolo len 150 miliónov), vládny návrh na budúci rok ráta údajne so 406 miliónmi. "Keďže v roku 2000 a 2001 sa nenaplnili finančné zdroje potrebné na dostavbu divadla, vládou určený termín ukončenia výstavby diela v roku 2001 je nereálny. Reálne je ukončenie časti Opera do septembra 2002," uviedol Štefan Koluš. "Terajší investor stavby, ktorým je Správa kultúrnych zariadení ministerstva kultúry, by veľmi uvítal, keby bol stanovený koncový termín ukončenia diela, bez poznania ktorého je príprava a realizácia výstavby veľmi problematická."

Ako vysvetlil, na tento termín nadväzujú záručné lehoty, repasné práce, výmena zariadení a iné problémy, vyplývajúce z neúmerného predlžovania výstavby.

V súčasnosti prebiehajú práce na hydroizolácii podzemných garáží, dokončujú sa hrubé konštrukcie vonkajších parkovísk a sietí. Vnútri objektu pokračujú kamenárske práce, vyhotovo-

Koľko vlastne zaplatíme za odvoz odpadu?

stva v predošlom období bolo uvedené, že

sa bude znižovať množstvo odpadu, v

Bratislave to bolo naopak v rokoch 1995 -

1999 bol vzrast zo 140 tisíc ton na

225 tisíc ton. Komunálny odpad sa v

súčasnosti odváža a likviduje výhradne

prostredníctvom spoločnosti OLO (100%

akcionárom je mesto), tá súčasne zabez-

pečuje aj separovaný zber. Výsledky o vy-

separovaní druhotných surovín v Bra-

tislave (v rokoch 1995 - 2000 predstavo-

val 0,5 - 1,5 %) poukazujú na to, že Bra-

tislavčania majú laxný prístup k separova-

niu. Na Slovensku je zavedený sepa-

rovaný zber v asi 590 obciach a miest, kde

sa dosiahlo zníženie odpadu o 12 až 30

percent. V prípadoch, kde sa realizoval

intenzívny separovaný zber s ekonomic-

kou zainteresovanosťou občanov až o 30 -

50 percent. OLO nemôže mať skutočný

vanie zabudovaného interiéru, finišujú povrchové úpravy (podlahy, stierky, omietky, sadrokartónové konštrukcie atď.), pracuje sa na rozvodoch silnoprúdu a slaboprúdu. Po kolaudácii odovzdávacej stanice tepla a trafostanice sa podarilo skolaudovať aj Centrálnu prípravu vzduchu (klimatizácia), končia sa práce na dolnom scénickom zariadení opery a pracuje sa na hornom scénickom zariadení opery a činohry a na dolnom scénickom zariadení činohry. "Napriek dlhotrvajúcemu priebehu výstavby nebude novostavba SND technickým skanzenom, pretože pri aktualizácii projektov dbáme na to, aby príslušné zariadenia boli na úrovni doby," uviedol Š.

Otvorenie nového Slovenského národného divadla, ktoré mnohí zatracujú ako megalomanský pomník bývalého režimu, sa pomaly, ale iste blíži. Až čas ukáže, či si k nemu Bratislavčania (a spolu s nimi celé Slovensko) dokážu vytvoriť vzťah. (lau)

porovnanie spálenie toho istého množstva

v Košiciach stojí 1205,60 Sk. OLO

deklaruje, že separovaný zber je pre

spoločnosť stratový. Za rok 2000 vykazu-

je za predaj vyseparovaných zložiek prí-

jem cca 2,3 milióna korún. V Bratislave sa

minulý rok dalo reálne získať asi 80 - 88

miliónov korún bez nákladov za zber.

Zavedením účinného separovaného zberu

by došlo k zníženiu objemu odpadu o 18

percent. Za rok 2000 spoločnosť OLO

vykazuje čistý zisk po zdanení 160 889

tisíc korún. Napriek evidentnému zisku

zvýšila ceny za služby, naposledy od 1.

Práve teraz, keď sa pripravuje VZN o

odpadoch, by mali občania prostred-

níctvom magistrátu žiadať o prehodnote-

nie súčasného stavu nakladania s odpadom

v Bratislave a prijatie takých opatrení na

zber a systém zberu, ktorý by zabezpečo-

val výraznú minimalizáciu odpadu a eko-

nomické zvýhodnenie pre občanov, ktorí

RNDr. Mária Bujňáková

Susedské blšie trhy s novinkami

STARÉ MESTO

Každú prvú sobotu v mesiaci aj 6. októbra 2001 možno na záhrade Horárne Horský park navštíviť obľúbené Susedské blšie trhy, a to od 10. hodiny do tmy. Novinkou je, že v prípade daždivej soboty sa blší trh prekladá na nedeľu.

Blšáky pri horárni nechcú byť atrakciou, ale príležitosťou pre každého, predať alebo kúpiť dobré veci, ktoré niekde doslúžili a inde môžu prísť vhod. Za lacný peniaz tu môžete kúpiť vec, čo sa vám môže hodiť a nedostanete ju nikde inde. Blšáky pri horárni sú príspevkom k recyklácii dobrých vecí a eliminácii zbytočných nákupov nových vecí, neraz menej kvalitných. Sú aj výzvou pre ľudí, aby odložili ostych, priniesli veci, handlovali, predávali, nakupovali, komunikovali. Novinkou je predaj vecí nájdených v parku alebo v horárni.

Ďalšou novinkou podujatia je živá tabul'a odkazov. Ak niekto niečo hl'adá, napíše to na tabul'u, možno o mesiac niekto práve tú vec prinesie. A napokon nové je aj to, že trh sa otvára aj pre deti, ktoré môžu predávať alebo navzájom si zamieňať hračky, ktoré už "vyrástli", knižky, darčeky a pod.

PREDÁM RENAULT 21 GTS,

1.7i katalyzátor, šedá metalíza, r.v. 1987, STK 9/2003, 157 000 km, alarm, rádio, výborný tech. stav. Cena: 78 000,- Sk. Rýchle jednanie

Tel.: 0905 965581, 6428 5200

Inštitút financií a bankovníctva (IFaB)

Stavbárska 36/821 07 Bratislava 214

otvára kurzy ekonomickej angličtiny

Po: 16⁰⁰-20⁰⁰ So: 8⁰⁰-12⁰⁰ Zápis 8. - 12. októbra na IFaB Tel./fax: **4564 2412** mobil: **0907 178 121**

KOMPLET REAL, s.r.o.,

ubinská 18, 811 03 Bratislava, Tel.: 6280 4312-3 0905 277 971, e-mail:judr.vadnal@nextra.sk

Ponúka služby:

kúpa, predaj a prenájom nehnuteľností právne poradenstvo (kúpna, zámenná, nájomná zmluva, vklad do katastra nehnuteľností)

znalecké posudky, ocenenie nehnuteľností

a hnuteľných vecí geodetické práce (zameranie objektov,

vytýčenie hraníc pozemkov, geometrické plány) územné rozhodnutia, stavebné povolenia vyňatie pôdy z lesného a poľnohospodárskeho

pôdneho fondu projekty stavieb a ich realizácia, stavebný dozor

zariadenie interiéru balenie a sťahovanie

správa majetku, vymáhanie pohľadávok

vedenie prehľadného účtovníctva

preklady a tlmočenie

záujem na znižovaní odpadu, pretože o to menej by sa spal'ovalo a menej by sa platilo. V súčasnosti v Bratislave platíme za spálenie 1 tony odpadu 5357 korún (s DPH), čo je najdrahšie na Slovensku. Na REKVALIFIKAČNÉ KURZY S

OSVEDČENÍM AKREDITOVANÝM MŠV SR 1. Účtovníctvo, dane, počítače

3x týž. dopoludnia alebo 3x týž. popoludní

Víkendová škola účtovníctva Lektori z Ekonomickej univerzity, audítori

V cene kurzov študijná literatúra. DELTA. Školiace stredisko Račianska 23, 831 02 Bratislava

el./fax: 02/4425 1080, mobil: 0907 132 062 !POZOR! V októbri ZĽAVA 35 %

AMS ICE AIG Life

apríla 2001.

Hľadáme človeka, ktorý chce veľa pracovať, ale aj veľa zarábať. Ide o pozíciu Finančný poradca s možnosťou rýchleho postupu do manažmentu.

nemusíte ovládať žiadny svetový jazyk

nemusíte ovládať počítač

svoj domový odpad triedia.

minimálne stredoškolské vzdelanie

čistý trestný register

treba mať úprimnú snahu vybudovať si kariéru Kontakt: Ina. Ivan Horský. 5441 3469, 5441 3485, 0905 322 233

bchodný zástupca

Neživotné poistenie

Do novovytváranej obchodnej siete hľadáme ambicióznych a komunikatívnych spolupracovníkov so skúsenosťami

s predajom produktov poistenia majetku, zodpovednosti alebo motorových vozidiel. Cieľovou klientelou budú malé a stredné podnikateľské subjekty z regiónu Bratislavy a okolia

Ponúkame:

- pevný nástupný plat
- · nadštandardné porvízie v každom roku trvania poistenia
- služobné motorové vozidlo
- · zaujímavé kariérne možnost

Ak Vás naša ponuka zaujala, Vašu žiadosť spolu so životopisom zašlite do dvoch týždňov na adresu Zurich Poisťovňa, a.s. Dobrovičova 8

811 09 Bratislava

ZURICH

STAVEBNÉ SPORENIE

Čaká na Vás VÁŠ OSOBNÝ FINANČNÝ PORADCA

a to každý pracovný deň až do 19.00 hod.

... alebo prídeme až k Vám!

bezkonkurenčné poistenie*

* až 12 kritických chorôb + operácia v zahraničí najvýhodnejšie zhodnotenie vašich peňazí

Bussines center, Plynárenská 1, 821 09 Bratislava T (02) 5341 3288, F (02) 5341 3455, www.stavebny-uver.sk

Basketbalový Inter začína ligu po prestavbe

BRATISLAVA

Po nedávnom neúspechu slovenských basketbalistiek na európskom šampionáte vo Francúzsku (8. miesto bolo ďaleko za očakávaním) sa v predposledný septembrový víkend rozohrala úvodným kolom najvyššia domáca súťaž mužov pod deravými košmi.

O majstrovský titul bude v slovenskom mužskom basketbale prvýkrát bojovať len desať tímov (vlani hralo najvyššiu súťaž tucet mužstiev). Majstrovský titul bude rovnako ako štyri predchádzajúce ročníky obhajovať BK Slovakofarma Pezinok, bratislavský Inter (okrem trénera Ľuba Urbana odišlo z kádra až osem hráčov) bude mať isto ambície skončiť vyššie ako na vlaňajšom štvrtom mieste.

Nového slovenského šampióna spoznáme najneskôr 25. mája budúceho roku a budú o neho bojovať prvé štyri tými po 36. kole (umiestnenie ostatných tímov bude dané záverečným kolom, posledné mužstvo z I. ligy vypadne).

Kým slovenské ženy neuspokojili na nedávnych ME, muži sa usadili v suteréne európskych národných tímov. Po neúspechu reprezentácie v predkvalifikácii na basketbalové ME 2003 (už hlbšie v Európe klesnúť asi ani nemôžeme) by zúženie ligy mohlo byť progresívne. Avšak v úvodnom kole sa v súboji Pezinka so Žilinou zrodil výsledok 135:58. Majster tak začal majstrovsky, ale na druhej strane, žeby ani zúžená basketbalová liga nepriniesla očakávanú kvalitu? (dop)

Prenajmeme

obchodné priestory 66m² na ul. Dohnányho 7 v Bratislave Tel.: 02/555 767 36

ŠPORTOVÁ HALA

pozýva deti, mládež, dospelých obyvateľov Bratislavy aktívne tráviť voľný čas v športovej hale **na Prokofievovej ulici**

VEĽKÁ HALA 8°°-15°° za 200 Sk/h

tenis, futbal, hádzaná, volejbal

MALÁ TELOCVIČŇA - kurzy

karate, ľudové a moderné tance, kondičná gymnasti flashaerobik, bodystyling (25 Sk/h) thaibox, kickbox, stolný tenis

POSILOVŇA len 25 Sk/h

vhodné na tréningy pre bezpečnostné služby, zabezpečíme aj trénerov

Informácie: 0905 635 688, 0905 635 689

Slovanisti vstúpili do extraligy impozantne

BRATISLAVA

Najvyššia hokejová súťaž nesie vo svojom deviatom ročníku prvýkrát názov Boss extraliga. Po prvej šestine základnej časti, keď sa súperi stretli prvýkrát každý s každým, sú "bossovia" hokejisti bratislavského Slovana, ktorí odštartovali súťaž impozantne.

Viceprezident bratislavského klubu Maroš Krajči po odchode opôr (Cíger, Kolník, Štefanka, Rodine, Sorokins, Jendek, Weissmann, Priechodský) nemal pred začiatkom súťaže "silné" reči o cieľoch ("Favoritom je Zvolen, ktorý obhajuje titul."), skôr len skromne poznamenal: "Liga bude vyrovnaná, určite bude kvalitnejšia ako vlani. Snažili sme sa vybudovať mužstvo nie na jednej hviezde, ale na báze kolektívu. Chceme hrať tímovo a hlavne tak, aby sme dotiahli diváka do hľadiska. Začneme potichu a postupne začneme pridávať..."

Zo Slovana odišlo osem hokejistov, no príchody boli skromnejšie - Kapuš (zo Zlína), Pavličko (Poprad), Norris (anglický Sheffield) a do obrany Tabaček z Martina. K spokojnosti chýbal vedeniu

ešte jeden urastený obranca. V šiestom kole vo Zvolene však už aj tento problém bol minulosťou. M. Krajčimu sa podarilo angažovať do tímu hokejistu so skúsenosťami z NHL - 25-ročného rodáka z kanadského Winnipegu - Craiga Millara, ktorý by sa po aklimatizácii a "zoznámení" so širším klziskom mal stať oporou zadných radov Bratislavčanov. Samozrejme, nováčikom v belasom tábore je aj tréner Miloš Říha. Ten sa pred úvodnými kolami vyjadril, že keď hrával hokej a prichádzal v drese pražskej Sparty do Bratislavy, mal strach - a to isté odkázal aj terajším súperom Slovana: "Nech sa bojí každý, kto si chce prísť na Slovan po body..." Hneď v úvodnom domácom zápase však jeho zverenci nečakane "darovali" oba body nováčikovi z Nitry po prehre 0:1, ale Říhovo vyjadrenie zrejme potvrdilo porekadlo o výnimke... Odvtedy Slovan ťahá sériu bez prehry a gólman Pavol Rybár zbiera "shotouty" ako na bežiacom páse. Príjemným prekvapením úvodu súťaže sú výkony Košíc, ktoré sa vlani potácali na chvoste extraligovej tabul'ky, no v lete sa

pomohol košickému hokeju) výrazne posilnili a sú v tabuľke tesne za slovanistami. Aj pre odborníkov boli prekvapením v úvodnej časti súťaže výkony Liptákov, ktorí v tabuľke dokonca predstihli aj úradujúceho majstra. Práve Zvolenčania sú asi najväčším sklamaním začiatku súťaže. Mužstvo okolo trénera Bokroša, ktorý pred dvoma rokmi odišiel do Zvolena práve z Bratislavy, pôsobí na ľade trochu "profesorsky". Z dvoch nováčikov sa lepšie darí Nitre, ktorej zakončovatelia zrejme potrebujú "streleckú" viagru, no aj "futbalové" výsledky stačia hokejistom spod Zobora bodovať.

"Liga je dlhá, všetko sa iba rozbieha," počuť z úst takmer všetkých zainteresovaných, aby zakryli nedostatky svojich mužstiev. Či mali pravdu, alebo prvá šestina extraligy bude mať rozhodujúci význam pre ďalší priebeh súťaže, ukážu nasledujúce kolá. Tie "vďaka" dvom vrcholom sezóny (zimná olympiáda v Salt Lake City vo februári a svetový šampionát vo Švédsku na prelome apríla a mája) ubiehajú míľovými krokmi. (dop)

Predávajúci ručí aj za tovar z druhej ruky Naša čitateľ ka si v záložni kúpila video neviem odpustiť. Stretávam sa občas s

oceliari (US Steel výraznou mierou

Naša čitateľka si v záložni kúpila video zn. Sanyo - teda žiaden "šmejd" - za 7500 korún. Stihla na ňom prehrať tri kazety a prístroj prestal fungovať. Jednoducho avizuje, že je v ňom kazeta, ale v skutočnosti sa kazeta zasunúť nedá.

Hneď, ako na chybu prišla, išla video reklamovať do záložne. Tam jej síce odporučili opravára, ktorý s nimi spolupracuje, ale upozornili ju, že si opravu bude musieť hradiť sama, keďže oni záruku nedávajú. Pritom nevylúčili, že oprava môže stáť aj do 2000 korún. Naša čitateľka sa domnieva, že aj na použité výrobky sa vzťahuje záruka a chce vedieť, kto má zaplatiť opravu: záložňa alebo ona. Toľko z listu našej čitateľky. Aby som čitateľov príliš nenapínala, dám odpoveď na problém hneď. Opravu má bezplatne vykonať ten, kto jej výrobok predal, teda záložňa. Moja odpoveď by hádam bola iná, ak by bola kupovala video pod rukou od neznámej osoby a za podstatne nižšiu cenu. Problémom sa zaoberajú hneď dva zákony - Občiansky zákonník a zákon o ochrane Zákaznik je pán

spotrebiteľov. Ten prvý hovorí, že predávaná vec musí mať požadovanú akosť a musí byť bez chýb - o čom sa kupujúci má právo presvedčiť. Predpokladám, že naša čitateľka si toto právo uplatnila - konečne kúpené video ešte mesiac aj fungovalo. Jeden z paragrafov taxatívne určuje, že záručná lehota priemyselného tovaru je 6 mesiacov, ktorú nemôže predávajúci skrátiť. Podľa toho istého zákona predávajúci zodpovedá za chyby, ktoré má predaná vec pri prevzatí kupujúcim. Pri použitých veciach nezodpovedá za chyby vzniknuté ich použitím alebo opotrebením, prípadne za chyu, pre ktorú bola stanovená nižšia cena. Teda, ak by v záložni pri kúpe našu čitateľku upozornili, že sa výrobok môže znefunkčniť, pretože slúži napríklad na dekoráciu, mohli by sa predávajúci vyvliecť z povinnosti ručiť za výrobok počas zákonom zaručenej lehoty.

Dúfam, že si uvedomujete iróniu, ktorú si

neuveriteľnou ľahkomyseľnosťou spotrebitel'ov, ale hádam sa len nenájde nikto, kto si kúpi video namiesto vázy! Kto má platiť opravu, som už napísala. Teraz už iba poradím našej čitateľke, ako postupovať, ak jej predávajúci nebude chcieť uhradit' opravu. Najlepšie by bolo ešte pred prevzatím a vyplatením opravy kontaktovať záložňu a odvolať sa na Občiansky zákonník. Ak to nepomôže, môže sa obrátiť na Slovenskú obchodnú inšpekciu s podnetom na nesprávny postup pri reklamácii zo strany predajcu. Ak má predajca rozum, vyhovie sťažovateľke skôr, ako sa ona obráti na SOI. Ušetrí si tým pokutu. Ak by však išlo o veľkého "kameňáka", ktorý nechce uveriť, že sa zákon vzťahuje aj na neho, musí naša čitateľka použiť súdnu cestu. Po vyhranom súde jej potom už predajca zaplatí všetko, vrátane poplatkov za súdne konanie, stratu času, ba i známku, ktorú nalepila na list redakcii.

Marta Černá, Fórum spotrebiteľov

BRATISLAVA Dva týždne po mužoch sa pod domácimi košmi predstavia aj ženy. A podobne ako oni, aj ženy majú svojho jasného favorita. Sú nimi basketbalistky SCP Ružomberok ťahajúce neuveriteľnú sériu ligových zápasov bez prehry, keď naposledy našli premožiteľky v sezóne 1993/94 v Myjave. Od tohto stretnutia neprehrali ani jeden duel a ak by sa to stalo v tomto ročníku, bola by to obrovská senzácia. Pre

Ponaháňajú

Slovanistky

Od tohto stretnutia neprehrali ani jeden duel a ak by sa to stalo v tomto ročníku, bola by to obrovská senzácia. Pre bratislavský ženský basketbal je však dôležitý fakt, že k hlavným súperkám zvereniek Natálie Hejkovej bude patriť Slovan, ktorý vstupuje do novej sezóny s minimálnymi zmenami. Oporami družstva budú čerstvé reprezentantky z majstrovstiev Európy vo Francúzsku Hudecová s Borovičkovou, na presadenie sa čaká aj členka širšieho reprezentačného kádra Kozmonová. Trénerom zostáva Juraj Adamčík a viac o ambíciách slovanistiek prezradí sobota 27. októbra, keď sa belasé predstavia v horúcej ružomberskej Koniarni.

Pribudla ďalšia medzinárodná škola

BRATISLAVA

Na Černyševského ulici v Petržalke v týchto dňoch otvorili August Forel International School - Medzinárodnú školu Augusta Forela. Je to bilingoálna základná škola s ročníkmi 1. - 4. pre deti od 6 do 11 rokov.

Vyučovacím jazykom je angličtina a učebné osnovy zahŕňajú matematiku, prírodné vedy, anglický jazyk, náuku o spoločnosti, nemecký jazyk, výtvarné umenie a remeslá a telesnú výchovu s plávaním. Slovenskí žiaci majú tiež hodiny slovenského jazyka, dejepisu a kultúry. Maximálny počet žiakov v triede je 10. Žiaci absolvujú trikrát do roka skúšky podľa pravidiel schválených ministerstvom školstva. (brn)

Športový vysokoškolský klub FTVŠ UK

organizuje v mesiacoch október - november

plavecký kurz

pre dospelých neplavcov.

Bližšie informácie na telefónom čísle 0905/943132.

Cenník reklamy nájdete aj na webe www.bratislavskenoviny.sk

Spravy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA ČAPKOVEJ ULICI vykradli auto Seat Cordoba, ktoré používal 56-ročný Američan. Vlamač vyháčkoval uzamykací mechanizmus na l'avých predných dverách a ukradol z auta štyri kožené veci a batoh. Majitel' v nich mal šatstvo, cigarety a alkohol, všetko v hodnote pol milióna korún.

NA NÁMESTÍ SNP sa hostil v reštaurácii Vienna 24-ročný Pražák, účet však odmietol zaplatiť. Privolaná policajná hliadka chcela zistiť jeho totožnosť, ale muž na policajtov zaútočil a pri zápase jednému z nich roztrhol služobnú bundu. Tak narástol jeho účet o ďalšiu položku a navyše bude čeliť stíhaniu pre trestný čin útoku na verejného činiteľa.

NA NOVOM MOSTE došlo k malej dopravnej nehode, pri ktorej Volkswagen Polo s nitrianskym evidenčným číslom začal horieť. Keď sa však na mieste objavila policajná hliadka, vodič začal utekať preč. Dôvodom boli igelitové vrecúška pravdepodobne s heroínom, ktoré mal pri sebe. Tri sa snažil odhodiť po ceste a jedno mal u seba. Mladý muž po uhasení požiaru skončil na polícii. Ak expertíza preukáže, že skutočne šlo o heroín, čaká ho obvinenie z trestného činu nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok.

RUŽINOV

NA BAJKALSKEJ ULICI sa neznámy páchateľ vlámal do Škody Felície. Okrem iných vecí ukradol majiteľovi z Humenného aj pištoľ ČZ 75, ktorú mal Humenčan v legálnej držbe, ako aj zásobník s 15 nábojmi. Vznikla mu škoda 15 000 korún, no navyše bude mať aj opletačky na polícii, pretože v aute sa zbraň nesmie nechávať.

NA BANŠELOVEJ ULICI hliadka polície zadržala dvoch vykrádačov áut. Dvaja Bratislavčania, 20-ročný Branislav F. a o dva roky starší Tibor Š., sa úspešne vlámali do zaparkovanej Škody 120. Ukradli z nej tachometer, rezervu, rozdeľovač, lukratívne zadné sklo a dokonca aj čalúnenie z dverí. Oboch zlodejov po vypočutí prepustili.

NA ROŽŇAVSKEJ ULICI službukonajúcu motorizovanú hliadku upútalo podozrivé správanie osádky Peugeotu 205. Vo chvíli, keď sa policajné vozidlo priblížilo k Peugeotu, mladík na sedadle spolujazdca vyhodil za plot vrecúško so sušenou rastlinou. To sa však zachytilo na oplotení. Policajti si privolali posilu a vozidlo aj s osádkou dôkladne skontrolovali. V Peugeote pod zadným sedadlom vodiča objavili osem malých igelitových vreciek so zvyškami sušenej rastliny a tiež fajku na marihuanu. Trojčlenná osádka auta - Bratislavčania vo veku 21, 20 a 17 rokov - skončila na policajnom oddelení, vrecká polícia odoslala na expertízne skúmanie.

NOVÉ MESTO

NA ŽABOM MAJERI sa do chaty vlámali zlodeji a ukradli pištol' ČZ 27 so zásobníkom a siedmimi nábojmi, ako aj ďalšími vecami. Oznamovateľka skutku síce pri reštaurácii Kotva spoznala páchateľov, ktorými sú 17-ročný Miroslav Ž. a 16-ročný Michal Sz., polícia ich zadržala, ale mladí zlodeji už stihli zbraň predať istému bezdomovcovi a ten zasa neznámemu mužovi.

NA RAČIANSKEJ ULICI v sklade olejov vedľa areálu firmy Palma-Tumys policajní pyrotechnici zaistili igelitovú tašku s nebezpečným obsahom - bolo v nej presne 1800 gramov priemyselnej trhaviny Polonit V. Okolnosti nálezu preveruje polícia.

PETRŽALKA

NA KOPČIANSKEJ ULICI prepadol neznámy páchateľ 68-ročnú Máriu L. z Bratislavy. Násilím ju zhodil na zem a ukradol jej zlatú retiazku za 5000 korún. Po lúpežníkovi polícia pátra.

V Dynamitke bol kedysi aj cukrovar

Pamätnici historie

Možnosť železničnej dopravy surovín a prepravy hotových výrobkov, ako aj pomerne lacná pracovná sila na úpätí Malých Karpát po tom, čo filoxéra zničila väčšinu prastarých vinohradov v okolí Prešporku, podmienili na konci 19. storočia zakladanie priemyselných podnikov aj v širšom okolí mesta.

V blízkom Hainburgu už predtým pôsobila akciová spoločnosť Dynamit, ktorá sa vyvinula z podniku založeného Alfredom Nobelom. V roku 1875 založila západne od Prešporku továreň, ktorú neskôr premenovali na "Dynamit-Nobel akc. spol." Sídlo firmy bolo vo Viedni, ale v roku 1923 ho preniesli do Bratislavy, a tým sa stala československým právnym subjektom. Na fotografii je areál továrne z konca

Až do konca prvej svetovej vojny vyrábal podnik najmä výbušniny. Od roku 1888 sa tu vyrábal pušný prach, s čím súvisela aj výroba nitrocelulózy, síranu uhličitého a

iných chemikálií. Výrobu výbušných látok v roku 1921 úplne zastavili. Výroba sa preorientovala predovšetkým na výrobu umelých hnojív. Postavili moderný cukrovar. Začali aj s lisovaním slnečnicového oleja. Výroba výbušnín sa obnovila a rozšírila cez druhú svetovú vojnu. Neskoršie Chemické závody Juraja Dimitrova patrili k najväčším chemickým prevádzkam v socialistickom bloku. V šesť desiatych rokoch definitívne zbúrali už nepoužívané haly a komíny cukrovaru.

Pri severnom vchode do areálu továrne vzniklo sídlisko pre zamestnancov podniku. Tam býval aj vedúci výskumného chemického laboratória podniku, neskorší univerzitný docent Dr. Richard Doht. Mikroskopy, premietacie aparáty a iné záhadné prístroje v jeho byte natoľko zaujali spisovateľku Elsu Grailich, že sa so svojimi zážitkami podelila s čitateľmi bratislavských nemeckých novín Grenzbote.

FOTO - archív Ľ. Marcingera

Štefan Holčík Spomienkový album

tvorcov.

Na starej fotografii je pohľad na

Domy mali vtedy čísla 7a, 7b, 7c. Mali síce tri samostatné vchody, ale jednotná fasáda so zdôraznenou strednou časťou tvorila dojem jediného rozľahlého šľachtického paláca, podobne ako v prípade nájomného paláca grófa Karátsonyiho na terajšej Štefánikovej ulici. Dom 7c patril neskôr manželom Kochovcom a bol v ňom známy hotel.

Dnes majú domy čísla 11, 12, 13 a jednotná fasáda je zjednodušujúcimi úpravami, prestavbami a nadstavbami úplne znehodnotená. Na pohľadnici z obdobia okolo roku 1910 vidno celkom vpravo budovu bývalého Landererovho paláca, prestavaného na kasáreň. V Ludwigových domoch do roku 1912 sídlilo vojenské veliteľstvo (Corps-Commando), pre ktoré potom postavili známu secesnú budovu pri moste na Gondovej ulici, kde dnes sídli Filozofická fakulta UK.

Štefan Holčík

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Návšteva u prešporského prírodovedca

My house is my castle, tak hovorí jedno staré anglické príslovie. Môj dom je mojím zámkom, mojím hradom, - tu som ja pánom, tu si rozkazujem ja a nikto mi do toho nemá čo hovoriť, tu je môj poklad a moja ochrana, je to moja pevnosť, ktorú si budem brániť....

Nájdu sa však aj domovy či domácnosti, a tie sú viac ako domovmi, ktoré predstavujú celý svet, domovy, v ktorých duch, ak chce uniknúť ruchu všedného každodenného života, rozširuje sa do priestorových, ako aj časových diaľav.

A nie sú na to vôbec potrebné obrovské miestnosti. Duch si tam nevytvára len akési telo, tvorí si tam svoj vlastný svet. -Tvorí si ho nezávisle od danej miestnosti, presahuje rozmery miestnosti a vytvára si priestor podľa vlastnej predstavy. Každá miestnosť je zrkadlovým obrazom ducha, ktorý tam vládne, je zrkadlovým obrazom sveta, ktorým sa tento duch obkolesuje.

Izba s jediným vysokým oknom je celkom úzka. V jej strede stojí štvorhranný stôl. Pri dlhej stene za ním stojí široká skriňa na knihy s dvoma postrannými krídlami. Na úzkej stene oproti oknu sú dvere, ale aj tie sú prerobené na knižnú policu a pred nimi stojí zakrytá debna. - Na malom stolíku pod skleneným ochranným zvonom stojí stará v hodvábe oblečené bába, aké sa používali na zakrytie čajníka. Na polici nad ňou sú uložené poľovnícke zbrane, okolo trofeje poľovníka: parožie jeleňov, srncov a kamzíkov. A niekoľko obrazov od Defregera. Na písacom stole pár umeleckých sošiek z bronzu: "Ráno" a "Večer", na stene nad ním bronzové busty: Goethe

U starých Presporákov

a Schiller, fotografia mestskej brány v Rotenburgu ob der Tauber, portrét jedného kolegu, originálny pohľad na výbuch Etny, fotografia nezabudnuteľného psa. Na stene naproti niekoľko rytín s motívmi hradov a rôzne iné obrázky. Staré pozlátené bronzové hodiny stoja na umelecky z jedného kusa dubového dreva vyrezanom podstavci. V kútoch izby vpravo aj vľavo od knižnice akési prístroje, ktoré vzbudzujú v návštevníkovi zvedavosť.

Jeden z prístrojov, stereoskop, môžeme ihneď použiť. Krátkymi otáčkami kľuky sa dajú vyvolať obrazy miest, krajín, osôb v ľudových krojoch či scény z Juhoslávie. Všetky obrazy sa zdajú plastické. Druhý prístroj umožňuje zhotovovať mikrostereoskopické snímky a umožňuje uvidieť v krásnej plasticite aj tie najtenšie vrstvičky rezov preparátov.

Rovnako ako zariadenie izby aj pohľad do knižnice svedčí o obrovskej všestrannosti. Sú tam predovšetkým diela z oblasti prírodných vied, popri tom aj učebnice rečí, história, národopis, diela o povestiach, kultúre a o umení. A oba tieto póly sa stretávajú v nádhernom diele Ernsta Haeckela Kunsformen in der Natur (Umelecké formy v prírode). To, čo v nej vidíme, v nás vyvoláva údiv nad nevypočítateľnou umeleckou tvorivou silou prírody. Nádherné ilustrácie v knihe Wanderbilder aus Ceylon nás prenesú do rozprávkového sveta foriem a farieb sveta zvierat, rastlín a minerálov, ktoré sú vo svojej fantázii ešte zložitejšie a ktoré nás učia pochopiť prastaré legendy l'udstva.

Medzitým sa otvorila záhadná bedňa. Obsahuje prístroje, ktorými možno pozorovať mikroskopicky jemné rezy a preparáty voľným okom nepostrehnuteľné, v mnohonásobnom zväčšení ako obrovsky veľké demonštračné objekty premietnuté na plátno. Je to zázrak techniky-optiky, ktorý pred nami odhaľuje zázračné usporiadanie bunky ako živého organizmu. Čaro ľudského ducha, ktorý naším očiam predvádza zázrak života, ktorý je schopný zaviesť nás až za hranicu tajomstva života a vyzdvihnúť a preniesť až nad hrádze priestoru a času, ktorý dokáže urobiť neviditeľné viditeľným, priblížiť vzdialené a minulé do našej prítomnosti.

A to je už vo vedl'ajšej väčšej izbe pripravené premietacie plátno. Duša s potešením prechádza milými zasnenými krajinami, približuje sa k zasneženým vrcholcom hôr, prechádza sa na brehoch priehľadne čistých tmavých jazier, popri hučiacich vodopádoch, po kvetmi zasypaných údoliach a tienistých lesoch, a tu a tam občerstvuje spomienky na nezabudnuteľné zážitky.

Tak vyžaruje z ducha, ktorý prebýva medzi týmito stenami, bohatá a milá ochota rozdávať z nevyčerpateľnej a mnohorakej zásoby jeho pokladov plnými rukami, v jemnom súzvuku so srdečnou pohostinnosťou, ktorej sa radosť s radosťou iných stala samozrejmosťou.

Podľa poviedky Elsy Grailich Das Heim - eine Welt preložil Štefan Holčík

bergerovej. Galéria Ardan 10 rokov prináša obyvateľom a návštevníkom Bratislavy voľnú tvorbu slovenských umelcov. Jej hlavným cieľom je ponúknuť európsky štandard - teda galériu, kde sa umenie nielen vystavuje, ale aj predáva. Doteraz v jej priestoroch bolo 36 autorských a 18 kolektívnych výstav viac než stovky

Štúrovu, predtým Barossovu ulicu okolo roku 1910. Postavenie stáleho železného mosta Františka Jozefa cez Dunaj si vyžiadalo aj výstavbu vhodnej prístupovej cesty od jadra mesta, ako aj vhodné riešenie severného predpolia mosta.

Na mieste úzkej a krivolakej bývalej Landererovej uličky, vedúcej medzi záhradami k rieke, vyprojektoval mestský inžinier Anton Sendlein priamu ulicu (vtedy Barossutca, teraz Štúrova ulica). Pri jej východnej strane postavila v rokoch 1894 a 1895 stavebná firma Kittler und Gratzl komplex obytných nájomných domov pre podnikateľa Gottfrieda Ludwiga.

Slonovski Bal v Klube Za zrkadlom

HUDRA

Vo štvrtok 18. októbra o 20. h sa v petržalskom Klube Za zrkadlom odohrá dvojkoncert v štýle world music, na ktorom budú účinkovať skupiny Pressburger Klezmer Band a Slonovski Bal.

So známym bratislavským súborom tradičnej židovskej hudby vystúpi na Slovensku po prvý a jedinýkrát macedónsky dychový orchester Slonovski Bal, hrajúci temperamentnú etnickú hudbu, nazývanú aj "balkánska rumba". Popri Orchestri Bobana Markoviča a slávnom Kočani Orkestar je to ďalšia strhujúca energická dychovka, ktorá v osemčlennom obsadení vo Francúzsku žijúcich muzikantov interpretuje balkánsku tradičnú tanečnú hudbu, známu najmä vďaka filmom Emira Kusturicu. (bd)

Európan Galanda vo Vodných kasárňach SNG

VÝSTAVA

Od 12. októbra bude sprístupnená na druhom poschodí vo Vodných kasárňach SNG výstava v koncepcii Igora Gazdíka, zaoberajúca sa doteraz menej známym rozmerom diela Mikuláša Galandu.

Expozícia zaraďuje jeho kresby a grafiky, obrazy, ale aj knižné ilustrácie a grafické úpravy do kontextu stredoeurópskeho vývoja v 20. a 30. rokoch minulého storočia, osobitne pokiaľ ide o kontakt s českým prostredím a tvorbou súčasníka Ľ. Fullu. Čaro výstavy je aj v zdôraznení osobitosti Galandovho umeleckého vývoja - uvidíme napríklad, ako kresba alebo knižná ilustrácia neraz predznamenala vznik neskorších maliarskych diel. (bd)

Umelá inteligencia prichádza do kín

FILN

Dej nového filmu Stevena Spielberga s názvom A.I. - Umelá inteligencia (A.I. - Artificial Intelligence), ktorý príde do našich kín 11. októbra, sa odohráva v blízkej budúcnosti.

Vystupujú v ňom roboti - ľudskí pomocníci, ktorých schopnosti sú prakticky neohraničené, ale chýba im citový rozmer. Do programu nového robota, 11-ročného Dávida, už však jeho tvorcovia zabudovali aj lásku. Lenže správne chápať tento cit nie je pre umelé bytosti jednoduché. Zaujímavosťou je, že príťažlivý námet nového filmu sa zakladá na skutočnom výskume v oblasti umelej inteligencie. (bd)

Andrea Danková (v strede) ako Luisa vo Verdiho opere Luisa Miller.

FOTO - SND

Príbeh tragickej lásky v Opere SND

Repertoár Opery SND obohatí od tohto víkendu ďalší zaujímavý, hoci Schillerovho románu Úklady a láska, menej hrávaný titul Verdiho opera Luisa Miller. Opera SND pripravila túto premiéru v rámci 37. ročníka dvoch mladých ľudí tu však nie je Bratislavských hudobných slávností v roku, keď si pripomíname 100 rokov od úmrtia tejto významnej osobnosti nielen hudobných dejín.

Luisy Miller teda čerpal Verdi zo Schillerovho románu Úklady a láska, ktorý vzdialene pripomína príbeh Romea a Júlie - prekážkou vzťahu dvoch mladých ľudí tu však nie je rodové nepriateľstvo, ale kastové rozdelenie stavovskej spoločnosti. Verdi posunul dej z nemeckého malomesta osemnásteho storočia do Tirolska v 17.

Giuseppe Verdi si vyberal námety monumentálne, často patetické historické látky, ktoré sa pre svoj obsah stretali s búrlivým ohlasom talianskeho vlasteneckého publika. Aj v prípade opery Luisa Miller siahol po literárnej predlohe a to svojho obľúbeného dramatika Friedricha Schillera. Je známe, že až do konca života mal Verdi v knižnici pri nočnom stolíku vždy po ruke Shakespearove a Schillerove diela. Dej

Schillerovho románu Úklady a láska, ktorý vzdialene pripomína príbeh Romea a Júlie - prekážkou vzťahu dvoch mladých ľudí tu však nie je rodové nepriateľstvo, ale kastové rozdelenie stavovskej spoločnosti. Verdi posunul dej z nemeckého malomesta osemnásteho storočia do Tirolska v 17. storočí a vykreslil v ňom vrúcny vzťah medzi otcom a dcérou. Tento motív nachádzame vo Verdiho tvorbe neskôr viackrát, napríklad vo vzťahu Gildy k otcovi v opere Rigoletto. Luisa je tragická postava plná citu, naivnej bezprostrednosti a čistoty a má v každom okamihu opery divácke sympatie, rieši konflikt medzi povinnosťou voči otcovi a láskou k milému.

V päťdesiatych rokoch 19. storočia sa

opera Luisa Miller uvádzala vo významných európskych divadlách - v Madride, Paríži, Viedni. V New Yorku mala premiéru v roku 1854. Potom postupne vymizla z repertoáru a renesanciu zažila až vo verdiovskom jubilejnom roku 1963. Na Slovensku bola opera uvedená v roku 1965 v Košiciach a v roku 1995 v Banskej Bystrici, na dosky Slovenského národného divadla prichádza po prvý raz. Réžiu má Miroslav Fischer, hudobne naštudoval nový šéfdirigent Opery SND Peter Feranec. Opera Luisa Miller sa odohrá na scéne Milana Ferenčíka, v kostýmoch Josefa Jelínka a hlavnú postavu v alternáciách stvárnia Andrea Danková, Božena Ferancová, Adriana Kohútková a Iveta Matyášová. Bohuš Dúbrava

Kam za kultúrou?

- V budove SPS na Rožnavskej Galérii Thora je predajná výstava nazvaná Amazing Planet - fotografie-obrazy z celého sveta od Filipa Kuliseva.
- V utorok 9. októbra o 17.15 v Slovenskej národnej galérii v rámci festivalu Dni starej hudby odznie koncert P. Guľasa (čembalo, klavichord) pod názvom Musica poetica da camera.
- V Starej radnici na Primaciálnom námesstí je od 4. októbra do 18. novembra otvorená predajná výstava starožitností "Prechádzky minulosťou od osvietenstva po biedermeier."
- V podchode na Hodžovom námestí sa 12. októbra v rámci Týždňa boja proti rakovine od 15.00 do 18.00 koná druhý ročník akcie Deň jabĺk.
- V rámci Dní starej hudby sa v Koncertnej sieni Klarisky 15. októbra o 19.00 predstaví súbor Albrecht collegium pod vedením P. Zajíčka s programom hudby zo slovenských kláštorov.
- V Spoločenskom dome Nivy na Súťažnej ulici sa 10. októbra o 14.00 uskutočnia výtvarné tvorivé dielne s témou Výtvarná teória umelci 20. storočia
- Vo utorok 16. októbra o 19.00 odohrajú poslucháči Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU komorný koncert, zostavený z diel L. van Beethovena, A. Albrechta, A. Piazzollu a ďalších.
- V Dome techniky na Škultétyho ulici otvorili 3. októbra ďalší ročník úspešnej výstavy pre deti a mládež Schola ludus. Výstava s podnázvom "Hľadanie sa už začalo" je určená pre každého, kto chce interaktívnym a hravým spôsobom objavovať svet vedy, techniky a umenia.
- Vo štvrtok 11. októbra o 17.00 v Mestskej knižnici na Klariskej ulici predstaví Anton Rákay svoju knihu Ženská záležitosť.
- V galérii fotografie Profil na Prepoštskej ulici vystavujú počas celého októbra J. Ondzík a T. Leňo fotografie dokumentujúce život v dedinkách a mestách na Slovensku v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch
- Združenie občanov Fialkové údolie usporiada 6. októbra o 14. h na Radvanskej ulici č. 1 popoludnie "Napoleon sa vracia," ktoré má Bratislavčanom priblížiť historické udalosti z roku 1809.
- "Minulosť, čo nás spája" je názov koncertu, ktorý je súčasťou Dní maďarskej kultúry v Bratislave. Jubilejný koncert s účasťou zahraničných hostí sa uskutoční 8. októbra o 18.00 v Primaciálnom paláci.
- Vo štvrtok 18. októbra o 17.00 je vernisáž autorskej výstavy Z. Studenej-Eliášovej a M. Eliáša "Krajina". Výstava je inštalovaná v Spoločenskom dome Cultus v Ružinove.
- Vo štvrtok 18. októbra o 19.06 h uvidíte v divadle Aréna obnovenú premiéru "mimofrašky" Kráľ Ubu spracovanú podľa slávnej divadelnej hry A. Jarryho.
- Históriu i súčasnosť Prievozu budú mať možnosť spoznať návštevníci výstavy fotografii "Starý a nový Prievoz", ktorá sa koná od 5. do 31. októbra v Spoločenskom dome Prievoz.
- V Divadle A-ha na Školskej ulici sa 20. októbra o 19.00 predstaví hosťujúce divadlo Teatr Koréz z poľských Katovíc.
- V Galérii úžitkového umenia K.GALLERY na Ventúrskej ulici je výstava architekta Jofiho Gašparíka "Rárohy" originálne interiérové solitéry.

HAIRLINE 166 x 130 mm